

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 1 – 2 czerwca 2015 r. na kierunku „skandynawistyka” prowadzonym na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym oraz na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie stacjonarnej w obszarze nauk humanistycznych na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku.

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. UAM dr hab. Beata Mikołajczyk – członek PKA
członkowie:

- prof. UŁ dr hab. Zenon Weigt – ekspert PKA,
- prof. UAM dr hab. Dominika Skrzypek – ekspert PKA,
- mgr Edyta Lasota - Bełzek – ekspert PKA,
- Łukasz Pietrzykowski – ekspert PKA, przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP,
- Dr Ing. Maria Gabryśova, ekspert międzynarodowy.

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „skandynawistyka” prowadzonym na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, otrzymał od władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitację i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował prace dyplomowe, dokonał analizy prac etapowych. Dokonano także wizytacji bazy dydaktycznej.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,

¹Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Obecne brzmienie misji i strategii zostało ustalone Uchwałą Senatu UG nr 25S/10 z dnia 25 lutego 2010 (z późn. zm.). Strategia ta została opracowana na czas do roku 2020.

Kierunek skandynawistyka jest jednym z 9 kierunków prowadzonych na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku. Kształcenie na kierunku skandynawistyka realizowane jest na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym oraz na poziomie studiów II stopnia o profilu ogólnoakademickim i wpisuje się w misję Uczelni oraz strategię Wydziału, które są wzajemnie spójne, i które podkreślają, że misją Uczelni jest 'kształcenie cenionych absolwentów wyposażonych we wszechstronną wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne w życiu gospodarczo-społecznym opartym na wiedzy oraz wnoszenie trwałego wkładu w naukowe poznanie świata i rozwiązywanie jego istotnych współczesnych problemów'. Przyświecającą jej wizją 'będzie tworzenie nowej jakości w kształceniu, badaniach naukowych i współpracy z otoczeniem. Kształcenie obejmie szerszy wachlarz kierunków wzbogaconych o nowe wartościowe i utylitarne treści programowe przekazywane innowacyjnymi metodami nauczania.' Strategia Wydziału Filologicznego sformułowana na lata 2012-2016 nawiązuje do misji uczelni wskazując dodatkowo na cel jakim jest 'Restrukturyzacja oferty kształcenia: dostosowywanie oferty kształcenia do potrzeb rynku przy wykorzystaniu możliwości kadrowych Wydziału; (...) zwiększenie oferty kierunków o profilu praktycznym', a także 'Podnoszenie poziomu kształcenia na wszystkich kierunkach studiów stacjonarnych, niestacjonarnych oraz studiach podyplomowych poprzez m.in. (...) nawiązanie efektywnej współpracy z pracodawcami w ramach tworzenia profilu praktycznego oraz organizowanie praktyk zawodowych'. Poprzez wprowadzenie studiów o profilu praktycznym na I stopniu Skandynawistyki, Wydział realizuje postulat zawarty w strategii w zakresie efektywnej współpracy z pracodawcami i przygotowuje się do bardziej wydajnej organizacji praktyk zawodowych.

Podczas wizyty ZO PKA aspekt nawiązywania i podtrzymywania kontaktów ze środowiskiem zewnętrznym oraz transfer wiedzy do praktyki, eksponowane w misji Uczelni, znalazły potwierdzenie na poziomie Katedry Skandynawistyki. Istotnym celem UG jest rozwijanie wśród studentów zdolności do adaptacji na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy w Gdańsku i w regionie, jak również w Polsce i w Unii Europejskiej. Kładzie się nacisk na uświadomienie studentom związków nauki z praktyką i na interdyscyplinarność kształcenia.

Skandynawistyka nawiązuje do powyższych elementów misji Uczelni i strategii Wydziału przede wszystkim poprzez uwypuklanie w swoich programach kształcenia wymiaru praktycznego przekazywanej wiedzy i rozwijanych umiejętności (szczególnie na studiach I stopnia) a także poprzez interdyscyplinarność kształcenia i przekazywanie podstawowej wiedzy o charakterze uniwersalnym (szczególnie na studiach II stopnia). Wymiar praktyczny w koncepcji kształcenia znalazł odzwierciedlenie w ofercie dydaktycznej kierunku skandynawistyka, która na studiach I stopnia (profil praktyczny) obejmuje dwie specjalności: Komunikacja międzykulturowa oraz Media i społeczeństwo w krajach nordyckich, a na studiach II stopnia (profil ogólnoakademicki) specjalności Translatoryczną oraz Studia regionalne.

Przekazywanie wiedzy interdyscyplinarnej polega na łączeniu w programach studiów elementów nauk filologicznych, socjologicznych i medioznawczych. W programach znajdują się też potrzebne na tym kierunku przedmioty akademickie z zakresu literaturoznawstwa i kulturoznawstwa, gdzie studenci zdobywają podstawową wiedzę potrzebną do działalności zawodowej, szczególnie związanej z zawodem tłumacza. Dużo uwagi poświęcono zagadnieniom komunikacji międzykulturowej, istotnym z punktu widzenia pracownika

środowiska międzynarodowego. W planie studiów pojawiają się kursy autorskie, np. Rynek wydawniczy w Skandynawii i Wstęp do studiów regionalnych, w ramach których duży nacisk położono na imitację autentycznych warunków pracy oraz konieczność pracy zespołowej, łącznie z aktywnym uczestnictwem studentów w opracowaniu sylabusu przedmiotu (tzw. sylabus negocjowany).

Pewien niedosyt budzi niewystarczająco opracowany system praktyk, realizowanych w wymiarze przewidzianym dla kierunków ogólnoakademickich, tj. zaledwie 60 godzin i brak opracowanych dzienników praktyk oraz jasno sformułowanych kryteriów weryfikacji efektów kształcenia zrealizowanych w ramach praktyk. Jednak braki te są uzupełniane, zgodnie z harmonogramem prac Wydziału w dniu 11 czerwca 2015 (już po wizycie ZO PKA) Rada Wydziału Filologicznego uchwaliła zmiany w programach nauczania kierunków praktycznych, a Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia przygotował dokumenty porządkujące sposób zaliczania praktyk zawodowych: Kartę 'Ocena przebiegu praktyki zawodowej' oraz 'Dzienniczek praktyk'. Dokumenty te zostały udostępnione ZO PKA 15 czerwca 2015, tuż po ich przyjęciu. Harmonogram prac przewiduje opracowanie regulaminu praktyk we wrześniu 2015 r.

- Ocena powiązania założonej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku z misją Uczelni oraz ze strategią jednostki.
- Ocena stopnia różnorodności i innowacyjności oferty kształcenia oraz możliwości jej elastycznego kształtowania.

- 2) wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

Przy opracowaniu koncepcji kształcenia uczestniczyli wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze. Środowisko pomorskich pracodawców jest reprezentowane w Radzie Programowej Katedry Skandynawistyki i bierze udział w organizowanych przez nią konferencjach i seminariach, szczególnie cyklicznych 'Konferencjach młodych skandynawistów', w ramach których studenci prezentują swoje prace dyplomowe, a pracodawcy organizują targi ofert pracy dla studentów i absolwentów skandynawistyki.

Niektóre kursy tworzone są we współpracy z potencjalnymi pracodawcami, np. kurs Rynek wydawniczy w Skandynawii, w ramach którego studenci, we współpracy z wydawnictwem, przygotowują publikację zbioru przekładów przygotowanych przez Naukowe Koło Tłumaczy Literatur Skandynawskich. Kurs ten łączy zatem potrzeby i oczekiwania zarówno zewnętrznych (pracodawcy) jak i wewnętrznych (koła naukowe) interesariuszy.

Włączanie pracodawców w proces projektowania programu studiów miało miejsce zarówno na etapie definiowania efektów kształcenia dla kierunku studiów, jak i określania programu kształcenia w ramach poszczególnych modułów, tj. definiowania przedmiotowych efektów kształcenia, określania celów i treści kształcenia, metod nauczania i metod weryfikacji efektów kształcenia. Szczególnie odnosi się to do przedmiotu Rynek wydawniczy w Skandynawii przygotowanego i realizowanego we współpracy z Fagbokforlaget; w przygotowaniu i realizacji pozostałych przedmiotów (w tym Praktyczna nauka języka, Wstęp do translatoryki, Retoryka wystąpień publicznych i Metody komunikacji w grupie) uczestniczyli członkowie Rady Programowej KS. Pozostaje jeszcze przygotowanie, wspólnie z największymi pracodawcami już uczestniczącymi w procesie kształcenia (m.in. Arla Food, Volvo truck, Vista Holding, Polsko-Szwedzka Izba Gospodarcza), spójnego programu

weryfikacji efektów kształcenia, który można wykorzystać przy rozliczaniu praktyk studenckich.

Ponadto w 2012 roku Wydział Filologiczny podpisał Ramową Umowę o Współpracy w zakresie wspierania przedsiębiorczości, aktywności zawodowej oraz budowania postaw społecznych sprzyjających działalności biznesowej w regionie Pomorza z Fundacją Gdańsk CBD (Central Business District). W ramach tej umowy zorganizowano kursy języków szczególnie poszukiwanych przez pracodawców (w tym norweskiego), w których wzięło udział 60 studentów Wydziału.

- Ocena udziału zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy w procesie ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, poziomie i profilu studiów, w tym określenia celów i efektów kształcenia oraz perspektyw rozwoju.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego² **w pełni**

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Skandynawistyka nawiązuje do misji Uczelni i strategii Wydziału przede wszystkim poprzez uwypuklanie w swoich programach kształcenia wymiaru praktycznego przekazywanej wiedzy i rozwijanych umiejętności a także poprzez interdyscyplinarność kształcenia i przekazywanie podstawowej wiedzy o charakterze uniwersalnym. Oferta jest zróżnicowana i innowacyjna, szczególnie na poziomie autorskich kursów o orientacji praktycznej.

2) Przy opracowaniu koncepcji kształcenia uczestniczyli wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunku się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów zostały zatwierdzone w drodze Uchwały Senatu UG nr 14/12 z dnia 29 marca 2012 roku w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek dotyczących uchwalania planów studiów i programów kształcenia oraz opisywania ich realizacji i oceny rezultatów, zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Kolejno zmian powyższego dokumentu dokonano Uchwałami Senatu Uniwersytetu Gdańskiego Nr 44/13 z dnia 13 czerwca 2013 r. i Nr 23/14 z dnia 27 marca 2014 r.

² według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

Efekty kształcenia dla kierunku skandynawistyka są sformułowane szczegółowo i klarownie; ich liczba jest umiarkowanie duża: dla studiów I stopnia jest to ogółem 34, z czego 12 w zakresie wiedzy, 15 w zakresie umiejętności, 7 w zakresie kompetencji społecznych; dla studiów II stopnia jest to ogółem 28, z czego 10 w zakresie wiedzy, 11 w zakresie umiejętności, 7 w zakresie kompetencji społecznych. Rozkład między poszczególnymi typami efektów (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) jest harmonijny. Przed przystąpieniem do pisania sylabusów nauczyciele mieli możliwość wzięcia udziału w szkoleniu na temat zasad konstruowania sylabusów zgodnie z założeniami Krajowych Ram Kwalifikacji. Monitorowanie realizacji efektów kształcenia przeprowadzane jest na bieżąco przez nauczycieli prowadzących zajęcia.

Efekty kształcenia dla kierunku skandynawistyka są zgodne z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji oraz koncepcją rozwoju kierunku. Sformułowane są na odpowiednim stopniu ogólności oraz odpowiadają specyfice kierunku, uwzględniając profil praktyczny. Efekty (zarówno w zakresie wiedzy jak i umiejętności oraz kompetencji społecznych) odnoszą się do wymagań rynku pracy, szczególnie działalności translatorskiej i zatrudnienia w międzynarodowym i wielokulturowym środowisku pracy. Lista efektów odpowiada specyfice kierunku, identyfikuje i indywidualizuje szkołę i kierunek. Efekty kształcenia zostały sformułowane częściowo w oparciu o potrzeby lokalnego rynku pracy, a przedstawiciele instytucji zewnętrznych mieli wpływ na ich sformułowanie oraz mają (niewielki) wpływ na ich modyfikację w wyniku przeprowadzanych weryfikacji.

Ze względu na różny charakter studiów I i II stopnia efekty kształcenia zostaną omówione osobno dla każdego z nich.

Efekty kształcenia dla I stopnia dla kierunku skandynawistyka (profil praktyczny)

Poszczególne specjalności na kierunku „skandynawistyka” zawierają w swoich programach części wspólne, jak również elementy specyficzne dla danej specjalności. Programy są spójne. W sylabusach są prawidłowe odniesienia do efektów kierunkowych. Wszystkie programy są zgodne z wymogami KRK oraz odpowiadają wzorcowym efektom kształcenia w obszarze nauk humanistycznych, nie będąc wyłącznie ich powieleniem.

Wątpliwości budzi fakt, iż mimo że studia I stopnia są studiami o profilu praktycznym, to efekty kształcenia uzyskane w drodze praktyk zawodowych to tylko dwa w zakresie wiedzy (K_W06: Student ma podstawową wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji związanych z wybraną sferą działalności kulturalnej, medialnej, promocyjno-reklamowej i K_W13: Student ma podstawową wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy przede wszystkim w instytucjach związanych z działalnością kulturalną, medialną, promocyjno-reklamową) i zaledwie jeden w zakresie umiejętności (K_U04: Student posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy z uwzględnieniem umiejętności nabytej podczas praktyki zawodowej). Wydaje się, że właśnie efekty kształcenia w zakresie umiejętności powinny być realizowane przez praktyki; brak jest również kryteriów weryfikacji efektów zdobywanych poprzez praktyki zawodowe.

3. Ponadto student realizuje praktyki zawodowe w wymiarze 60 godzin (od roku akademickiego 2015/16 w wymiarze 360 godzin) na wszystkich specjalnościach. Dla praktyk sformułowano efekty kształcenia o charakterze ramowym w sylabusach praktyk, jednak sylabus praktyk na rok 2015/16 nadal uwzględnia tylko 60 godzin praktyk (gdyż dotyczyć ma rocznika studiującego jeszcze wg starych zasad; nowego sylabusu nie przedstawiono w czasie wizytacji ZO PKA). Sylabus nie wskazuje żadnych wymagań formalnych (a tu mogłoby znaleźć się sformułowanie dotyczące miejsca pracy lub charakteru wykonywanych obowiązków) ani wymagań wstępnych, choć wydaje się, że takim powinna być znajomość

jednego z języków skandynawskich na podstawowym poziomie, zwłaszcza, że wśród efektów kształcenia tego przedmiotu znajdziemy następujący: Student wykorzystuje wiedzę z języka duńskiego, norweskiego bądź szwedzkiego. Sylabus nie uwzględnia sposobów weryfikacji efektów kształcenia, z których niektóre są łatwo sprawdzalne (np. Student rozwiązuje przydzielone mu w toku pracy zawodowej zadania), a weryfikacja niektórych może okazać się trudna lub wręcz niemożliwa (np. Student docenia i akceptuje uwagi dotyczące własnej pracy ze strony pracodawcy jak i ze strony swych współpracowników). Oznacza to, że niektóre efekty kształcenia należałoby sformułować tak, by ich weryfikacja była łatwiejsza. Programy praktyk i zasady ich odbywania mogą umożliwiać osiągnięcie zakładanych efektów, jednak poważne zastrzeżenia budzi – szczególnie, że mamy do czynienia ze studiami o profilu praktycznym – liczba zaledwie 60 godzin przewidzianych dla praktyk. W planach jest (wymuszone ustawą) zwiększenie liczby godzin – wg raportu samooceny od roku 2015/16 praktyki mają trwać 3 miesiące. Zmiana ta jednak, wnioskując z dostarczonych sylabusów, ma dotyczyć dopiero rocznika rozpoczynającego w tym roku studia, zatem obecne roczniki, mimo profilu praktycznego, mają zdecydowanie zbyt mało godzin przewidzianych na praktyki zawodowe. Mimo że wydłużenie czasu praktyk w czasie trwania studiów nie jest możliwe, można jednak już teraz opracować lepsze metody ich weryfikacji. Opiekunowie praktyk nie zostali przygotowani do pełnienia swych funkcji ani odpowiednio przeszkoleni. Nie zostali też wyposażeni w narzędzia weryfikacji efektów kształcenia – brak jest dzienników praktyk, a zakres obowiązków i oczekiwania są każdorazowo uzgadniane z pracodawcą w drodze nieformalnej komunikacji. Rozliczenie praktyk ogranicza się do przedstawienia przez studenta zaświadczenia, w którym pracodawca potwierdza jego obecność w miejscu pracy we wskazanym czasie; tylko niektóre zaświadczenia opisują, zdawkowo, zakres wykonywanej przez studenta pracy. Student, który np. realizował praktyki w biurze tłumaczeń nie ma obowiązku przedstawienia przykładowego tłumaczenia. Ten aspekt wymaga rewizji, co zostało zasygnalizowane władzom Instytutu podczas wizyty ZO PKA.

Po wizycie ZO PKA, jak wspomniano w punkcie I oceny, władze Wydziału przekazały dodatkowe, przygotowane zgodnie z harmonogramem prac po 2 czerwca 2015, dokumenty dotyczące sposobów zaliczania praktyk. Są nimi Karta ‘Ocena przebiegu praktyki’ oraz ‘Dzienniczek praktyki studenckiej’. W tej pierwszej zawarto siedem efektów kształcenia, których realizację potwierdza pracodawca poprzez wybór odpowiedzi tak/nie, w dokumencie jest również wskazane miejsce na krótką opinię pracodawcy o studencie. Dzienniczek praktyki studenckiej stanowi tabela z miejscem na wpisanie daty, wykonywanego zadania oraz podpis opiekuna potwierdzający jego wykonanie. Dokumenty te z pewnością ułatwią pracę opiekunom praktyk oraz pomogą pracodawcom, należy jednak zaznaczyć, że nadal brak w nich sposobu weryfikacji efektów kształcenia.

Zarówno kierunkowe efekty kształcenia jak i skorelowane z nimi szczegółowe efekty kształcenia sformułowane dla poszczególnych modułów i przedmiotów innych niż praktyki są możliwe do osiągnięcia i prowadzą do osiągnięcia efektów kształcenia zdefiniowanych dla kierunku. Efekty kształcenia sformułowane dla praktyk zawodowych są w większości możliwe do osiągnięcia jednak wymagają doprecyzowania w zakresie ich weryfikowalności.

Efekty kształcenia dla II stopnia dla kierunku skandynawistyka (profil ogólnoakademicki)

Podobnie jak efekty kształcenia dla I stopnia, również efekty kształcenia dla II stopnia są spójne i powiązane z obszarowymi efektami kształcenia. Są sformułowane w sposób umożliwiający ich weryfikację. Pewne wątpliwości budzi zbieżność efektów w zakresie kompetencji społecznych, które w dużej mierze są identyczne dla I i II stopnia (np.

identycznie brzmiące efekty kształcenia K_K02, K_K03, K_K04 w obu macierzach oraz K_K07 na II stopniu identyczny w brzmieniu jak K_K03 na I stopniu). Oznacza to, że dokładnie te same efekty kształcenia są postulowane dla obu stopni, skoro jednak student uzyskał pozytywną weryfikację efektów na I stopniu nie jest jasne dlaczego ma je realizować ponownie. Wskazane byłoby wprowadzenie zróżnicowania tych efektów w zależności od stopnia studiów.

Ponadto wśród efektów kształcenia na II stopniu wskazano efekt K_W09, identyczny w brzmieniu jak efekt obszarowy H2A_W09: Student ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka i historycznej zmienności jego znaczeń, który wydaje się niemożliwy do realizacji bez kursu stricte językoznawczego (w grupie kursów realizujących efekt znajduje się jednak jedyny językoznawczy kurs na II stopniu, czyli Gramatyka kontrastywna języków skandynawskich).

Uczelniany Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia podjął decyzję o upublicznieniu sylabusów przedmiotów zawierających efekty kształcenia od czerwca 2013 roku (decyzję podjęto 27 listopada 2012). Według deklaracji sylabusy są od tego momentu dostępne w panelu studenta. System upublicznienia został skorelowany z wprowadzeniem indeksu elektronicznego w UG. W roku akademickim 2012/2013 został on wprowadzony pilotażowo dla studentów I roku. Na stronie internetowej Wydziału Filologicznego znajdują się ponadto informacje o kierunkach studiów wraz z aktualnymi planami studiów. Według raportu samooceny informacje związane z jakością kształcenia znajdują się na stronie Wydziału Filologicznego w zakładkach: oferta kształcenia oraz: studenci, niestety nie udało się nam do nich dotrzeć przez żadną z tych zakładek do sylabusów.

Zadaniem, jaki według raportu samooceny stawiają sobie pracownicy Katedry Skandynawistyki jest przygotowanie do funkcjonowania na rynku pracy absolwentów doskonale wykwalifikowanych, wyposażonych w wiedzę humanistyczną o aspekcie praktycznym, a także w poszukiwane przez pracodawców kompetencje – w tym komunikację międzykulturową. By stworzyć taki program kształcenia kierowano się sugestiami i oczekiwaniami wyrażonymi w ramach szerokich konsultacji. Z punktu widzenia oceny współpracy międzynarodowej Katedra Skandynawistyki poszła w dobrym kierunku. Włączyła bowiem pracodawców krajowych i zagranicznych, w prace przygotowawcze nad planami kształcenia. Efektem takich działań jest dostosowywanie metod kształcenia do potrzeb i oczekiwań europejskiego rynku pracy.

Zestaw przedstawionych efektów kształcenia na kierunku, także tych modułowych i przedmiotowych jest wzajemnie koherentny oraz zgodny z założeniami Krajowych Ram Kwalifikacji. Stanowią one spójną całość.

- 2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne

Efekty kształcenia poszczególnych przedmiotów są prawidłowo przypisane do zestawu efektów kierunkowych i możliwe do osiągnięcia. Efekty kształcenia sformułowane są w sposób zrozumiały, adekwatny do kierunku i na odpowiednim stopniu szczegółowości. Jednocześnie są sformułowane w sposób pozwalający na ich sprawdzenie. Efekty dla poszczególnych przedmiotów/modułów są sformułowane w sposób klarowny.

Efekty kształcenie odwołują się w sposób właściwy do efektów obszarowych jednak z uwzględnieniem specyfiki kierunku jakim jest skandynawistyka tam gdzie to możliwe. Efekty dotyczące umiejętności i kompetencji społecznych stanowią w większości dosłowne

powielenie efektów obszarowych, jednak nie budzi to zastrzeżeń, gdyż trudno o nadanie wymiaru skandynawskiego efektom takim jak 'Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie'. Większym problemem jest wspomniane wcześniej dosłowne powielenie efektów na I i II stopniu w zakresie kompetencji społecznych, bez zróżnicowania ich poziomu.

- 3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia. W sylabusach zawarte zostały sposoby i formy zaliczeń, czytelne kryteria oceny obejmujące wszystkie grupy efektów (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne), wymagania formalne (np. wybór konkretnej specjalizacji lub linii językowej) i wstępne (np. znajomość języka na określonym poziomie, definiowanym w skali A1-C1). Sylabus obejmuje cele kształcenia, treści programowe i wykaz literatury, nazywa też przypisane kursowi efekty kształcenia podzielone na grupy wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Każdy efekt połączony jest z jednym lub kilkoma efektami kierunkowymi oraz obszarowymi, co pozwala czytelnie osadzić kurs zarówno w programie kierunku jak i w całym obszarze. We wszystkich sylabusach zachowano dobre proporcje między efektami z wszystkich grup, brak sylabusów, w których któraś z tych grup nie byłaby reprezentowana.

Kryteria oceny pracy studentów na różnych etapach są czytelne, a metody weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia określone w sylabusach. Weryfikacja następuje na koniec poszczególnych etapów kształcenia, w niektórych sylabusach wskazano także etapy pośrednie, warunkujące kontynuację kształcenia.

Metody osiągnięcia efektów kształcenia oraz sposób ich mierzenia przedstawione są ogólnie dla całego kursu, nie są przypisane do poszczególnych efektów kształcenia. W zależności od przedmiotu, zaliczenia przyjmują formę ustną (w tym prezentacje, ocena pracy innych studentów) bądź pisemną. Na uznanie zasługuje znaczny udział zaliczeń w formie prac grupowych, co przygotowuje studentów do pracy w zespole, podziału obowiązków, uczy wzajemnego zaufania, a także oceny pracy innych członków zespołu i przyjęcia od nich ewentualnej krytyki pracy własnej. Wspólna ocena z takiego projektu z pewnością wpływa pozytywnie na dążenie do najlepszego wykorzystania możliwości jakie daje praca zespołowa. Dodatkowo dużą wartość ZO PKA widzi w kursach autorskich, np. Rynek wydawniczy w Skandynawii, w ramach których studenci mają szansę zapoznać się z autentycznym miejscem pracy, w którym prowadzona jest część zajęć. Wśród tradycyjnych zaliczeń przeważają te w formie pisemnej, które przybierają różną postać, od testów wyboru do dłuższej wypowiedzi pisemnej. Warunki i kryteria zaliczeń oraz egzaminów podawane są podczas pierwszych zajęć w semestrze i odpowiadają treściom przekazywanym podczas zajęć. W trakcie cyklu dydaktycznego warunki i forma zaliczenia zajęć nie zmieniają się, choć w czasie spotkania z ekspertem studenckim studenci sygnalizowali pojedyncze przypadki podnoszenia progu zaliczenia już po jego przeprowadzeniu (co nie znalazło potwierdzenia w przedstawionej do oceny dokumentacji).

Brak jest szczegółowych zasad odbywania i zaliczania praktyk oprócz dość ogólnikowego sylabusa i regulaminu. Brak sylabusa praktyk wydłużonych do ustawowego okresu 6 tygodni (360 godzin), udostępniony sylabus na rok akademicki 2015/16 obejmuje jeszcze praktyki według dawnego trybu, w wymiarze 60 godzin. Nie precyzuje warunków wstępnych (do

których bez wątpienia należy zaliczyć znajomość jednego z języków skandynawskich na podstawowym poziomie). Wydaje się, że po stronie wymogów wstępnych sensowne byłoby połączenie praktyk z którymś z oferowanych w ramach specjalności kursów, przygotowujących studenta do pracy w określonym środowisku pracy. Nie określono też celów ani sposobu zaliczenia praktyk. W regulaminie rozliczenie praktyk jest zdefiniowane w pkt. 11: 'Po odbyciu praktyki student przedkłada opiekunowi praktyk pisemne zaświadczenie o jej ukończeniu, wypełnia wniosek o zaliczenie praktyki i na tej podstawie otrzymuje zaliczenie od kierownika/opiekuna praktyk w indeksie.'

Końcowym sposobem na weryfikację osiągniętych efektów kształcenia na danym kierunku studiów jest praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy. Wymagania niezbędne do przystąpienia do egzaminu dyplomowego zostały określone w Regulaminie studiów, pozostałe uszczegóławiające informacje (zakres egzaminu i jego formę, ustanawianie i zmianę kierującego pracą dyplomową) zostały opisane w oddzielnych dokumentach. Pracę dyplomową student wykonuje pod kierunkiem promotora. Student ma prawo wyboru promotora w ramach kierunku studiów, specjalności studiów i zgodnie z organizacją studiów. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej bierze się pod uwagę zainteresowania naukowe studenta, a temat pracy musi pozostawać w określonym związku z kierunkiem studiów. Oceny pracy dyplomowej dokonują promotor i recenzent. Egzamin dyplomowy stanowi sprawdzian wiedzy studenta z zakresu dyscypliny, z której student przygotował pracę dyplomową. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym, podczas którego student odpowiada na co najmniej trzy pytania z zakresu toku studiów i pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana. W skład komisji wchodzi: przewodniczący komisji w osobie Rektora, Prorektora, Dziekana lub Prodziekana, względnie upoważniony przez Dziekana nauczyciel akademicki co najmniej ze stopniem naukowym dr habilitowanego, promotor pracy oraz recenzent. Dokumentacja dyplomowania oraz stosowne regulaminy również potwierdzają przejrzystość weryfikacji zakładanych celów. Egzaminy dyplomowe są udokumentowane w protokołach.

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych główny odsiew studentów ma miejsce po pierwszym roku. W latach 2010-2015 nie przekroczył 30%. Większość przypadków skreślenia wiąże się z faktem podjęcia przez studenta studiów na drugim kierunku lub wyboru skandynawistyki jako drugiego kierunku. Tylko sporadycznie powodem skreślenia jest niemożność opanowania języka kierunkowego, co prawdopodobnie wiąże się z tym, że studia, przy znacznym zainteresowaniu kandydatów i względnie niedużej liczbie miejsc, podejmują dobrze przygotowani kandydaci. Odsiew studentów studiów II stopnia nie przekracza 15% (dane za lata 2010-2015). Tutaj przyczyną jest najczęściej sytuacja życiowa studenta, przede wszystkim podjęcie pracy zawodowej, w pojedynczych przypadkach także wydarzenia losowe i sytuacja rodzinna. Zarówno dla studiów I jak i II stopnia władze Instytutu obserwują w ostatnich latach tendencję zniżkową, jeśli chodzi o procent odsiewu.

- 4) jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Jednostka nie prowadziła do tej pory usystematyzowanego monitorowania losów zawodowych absolwentów (jako jedną z przyczyn wskazano w raporcie samooceny ograniczenia związane z ochroną danych osobowych). Zgodnie Zarządzeniem Rektora UG nr 6/R/15 z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie badania losów zawodowych absolwentów UG za monitorowanie losów absolwentów, w formie badania ankietowego odpowiada biuro karier.

Przewiduje się badanie w ciągu 6 miesięcy, 3 i 5 lat od ukończenia studiów. Ankieta zawiera pytania (zamknięte) o aktualną sytuację zawodową absolwenta, plany dalszego kształcenia, jak również o poziom satysfakcji z kształcenia na UG. Jak wynika z informacji przedstawionych ZO PKA przez pracownika Biura Karier proces monitorowania losów absolwentów jest w trakcie wdrażania, stąd Jednostka nie dysponuje jeszcze opracowaniami wyników ankietyzacji.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Podczas wizyty ZO PKA udostępnione prace etapowe, testy, oraz egzaminy potwierdzają precyzyjność i klarowność ocen na wszystkich etapach kształcenia. Analiza prac etapowych pokazała, że system etapowej weryfikacji efektów kształcenia w zasadzie funkcjonuje właściwie.

Analiza prac dyplomowych przeprowadzona podczas wizyty ZO PKA wykazała, że proces dyplomowania przebiega prawidłowo; w większości prace dyplomowe prowadzone są w odpowiedni sposób, dobór obsady seminariów oraz tematyki jest właściwy. Sposób oceniania jest odpowiedni. Tematyka prac zgodna jest z programem kierunku i efektami kształcenia, choć nie zawsze ze specjalnością. Zakres prac jest poprawnie ustawiony. Prace dyplomowe w większości zawierają elementy badań empirycznych, nawet prace licencjackie opierają się nie tylko na analizach czerpanych z literatury przedmiotu, ale także na danych pozyskanych przez studenta. Pod względem formalnym prace są poprawne, nie budzą zastrzeżeń. Poprawny jest też formularz oceny prac dyplomowych. Prace są oceniane adekwatnie, recenzje są na ogół rzetelne, choć zdarzają przypadki bardzo zdawkowych ocen, szczególnie merytorycznych, sprowadzających się do streszczenia treści pracy. Prace ocenione na oceny bardzo dobre zasługują na takie wysokie oceny, oceny prac są adekwatne. Oceny promotora i recenzenta są w większości przypadków zbieżne lub bardzo podobne, nie odbiegają też od średniej ocen uzyskanych przez studenta w czasie studiów ani od oceny egzaminu dyplomowego.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Na kierunku skandynawistyka opracowano i wdrożono efekty kształcenia zgodnie z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku. Zakładane efekty kształcenia zostały sformułowane dla kierunku o profilu praktycznym w obszarze nauk humanistycznych na studiach I stopnia oraz dla kierunku o profilu ogólnoakademickim w obszarze nauk humanistycznych na studiach II stopnia. Realizowany program kształcenia odpowiada specyfice kierunku. Umożliwia on zdobycie wiedzy oraz umiejętności poszukiwanych na rynku pracy.

2) Efekty kształcenia przedstawione w raporcie samooceny zostały sformułowane w sposób zrozumiały i sprawdzalny. Odpowiadają one obecnie odbywającemu się procesowi kształcenia, a ich realizacja jest możliwa.

3) System weryfikacji efektów kształcenia jest obiektywny i znany studentom. Formy weryfikacji są dostosowane do rodzaju zajęć oraz zakładanych efektów kształcenia. Zastrzeżenia budzić może jedynie realizacja praktyk i brak weryfikacji uzyskanych efektów kształcenia, jednak zarówno Wydział jak i Instytut podjęły działania mające na celu poprawę sytuacji poprzez opracowanie właściwych metod weryfikacji.

4) Jednostka monitoruje losy absolwentów.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,

Sylwetka absolwenta studiów I stopnia zakłada, że ma on wykształcony nawyk ciągłego samokształcenia i jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia lub pracy zawodowej związanej ze Skandynawią.

W opinii ZO PKA programy kształcenia na poszczególnych specjalnościach umożliwiają osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Wszystkie elementy struktury kwalifikacji absolwenta znajdują się w ofercie dydaktycznej, a interdyscyplinarność programów zapewnia przyszłym absolwentom elastyczność i łatwą adaptowalność do zmieniających się wymogów rynku pracy. Strategia kształcenia i rozwoju na kierunku skandynawistyka skierowana jest na otwartość, interdyscyplinarność i zrozumienie wielokulturowości oraz wykorzystanie nowoczesnych metod kształcenia, również takich, których celem jest wykształcenie w studentach umiejętności pracy w grupie i w środowisku wielokulturowym. Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie celów i efektów, a duża liczba kandydatów ubiegających się o jedno miejsce świadczy o wysokiej ocenie zarówno kierunku jak i możliwości zatrudnienia jakie daje swoim absolwentom. Moduły realizowane na kierunku skandynawistyka UG różnią się od standardowej oferty dydaktycznej na podobnych kierunkach studiów, co nadaje studiom unikatowy profil i co jest zgodne z zakładaną strukturą kwalifikacji absolwenta.

Według oceny ZO PKA sekwencja przedmiotów oraz podział na poszczególne moduły jest prawidłowy. Na pierwszych latach studiów dominują przedmioty praktyczne i ogólne, a na kolejnych przedmioty oferujące bardziej specjalistyczną wiedzę i umiejętności oraz przedmioty kończące się pisanem pracy dyplomowej. Punkty ECTS są dobrze przypisane do przedmiotów, ustala się je w zależności od czasu poświęcanego przez studentów na zaliczenie danego przedmiotu, stosując standardowy przelicznik 1 ECTS = 25-30 godzin pracy studenta. W programach i sylabusach uwzględnione są również kompetencje społeczne, sprawdzane na ogół poprzez obserwacje prac zespołowych w grupie, monitorowanie dyskusji i rejestrowanie aktywności studentów na zajęciach.

Wśród realizowanych w programie studiów przedmiotów są takie, w których treści się powielają, np. kursy Media a demokracja, Środki komunikowania masowego w krajach nordyckich oraz, w mniejszym stopniu, Teoria i analiza przekładu medialnego – na powtarzające się treści w tej grupie zwrócili uwagę studenci skandynawistyki na spotkaniu z ekspertem studenckim. Podobne zbieżności między treściami można zaobserwować, na podstawie analizy sylabusów, w następującej grupie kursów: Skandynawska myśl i polityka społeczna, Wybrane zagadnienia ekonomiczno-społeczne krajów nordyckich, Wybrane zagadnienia polityczno-społeczne krajów nordyckich i Wstęp do studiów regionalnych. Należy jednak podkreślić, że zakładane efekty kształcenia są różne dla każdego z kursów (powtarza się zaledwie kilka efektów, np. K_W05 i K_U03, co jest naturalne), podobnie jak literatura, na jakiej opierają się zajęcia.

W przedstawionych do oceny macierzach wątpliwości budzić może także fakt, że efekty kształcenia K_W02, K_W03 oraz K_K05 są wskazane jako realizowane m.in. przez kursy Gramatyki kontrastywnej (polsko-szwedzkiej, polsko-duńskiej i polsko-norweskiej), której

nie ma już w planie studiów. Nie wpływa to na realizację efektów, są one realizowane przez inne kursy, ponadto szczególnie ten ostatni, K_K05 (Student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu), wydaje się całkowicie nie przystający do kursu gramatyki kontrastywnej.

Proces kształcenia umożliwia studentom odbywanie zajęć dydaktycznych w formie wykładów, ćwiczeń, zajęć o charakterze warsztatowym, seminariów oraz praktyk zawodowych. Rozwiązania w zakresie indywidualizacji procesu kształcenia na kierunku skandynawistyka obejmują te wynikające z Regulaminu Studiów jak i własnych rozwiązań Instytutu. Studenci skandynawistyki mają możliwość realizacji procesu kształcenia w ramach indywidualnego planu studiów (Regulamin, § 34). Ta forma kształcenia adresowana jest w pierwszej kolejności do osób, które studiują równolegle w innych uczelniach lub na innych kierunkach, do studentów z orzeczoną niepełnosprawnością, do studentów wychowujących dziecko oraz do studentów wskazujących inne ważne przyczyny o charakterze losowym. Zasady organizacji kształcenia w ramach indywidualnego planu studiów szczegółowo określa Regulamin Studiów. Inną formą indywidualizacji kształcenia jest przewidziany w Regulaminie indywidualny program kształcenia, który polega na rozszerzeniu zakresu wiedzy w ramach studiowanego kierunku lub specjalności albo na zmianie profilu kształcenia, łączeniu dwóch lub więcej specjalności w obrębie jednego lub więcej kierunków, a także na udziale studenta w pracach badawczych prowadzonych pod opieką naukową samodzielnego pracownika.

Uczelnia podejmuje działania mające na celu stworzenie warunków sprzyjających wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych przez kształcenie oraz rehabilitację zawodową. Stwarza im możliwości ubiegania się o dostosowanie form zaliczeń i egzaminów do ich możliwości.

Innym środkiem indywidualizacji procesu kształcenia na kierunku skandynawistyka jest realizowany na Wydziale Filologicznym 'Projekt IQ' ('W trosce o jakość w ilości – program interdyscyplinarnego wspierania studenta w oparciu o metodę tutoringu akademickiego w Uniwersytecie Gdańskim'). Grupa studentów ma możliwość realizacji swoich indywidualnych pasji naukowych pod opieką pracowników przeszkolonych z zakresu tutoringu akademickiego (dwie osoby na Wydziale Filologicznym). Jest to projekt pilotażowy, planowane jest włączenie go na stałe do oferty dla studentów.

System organizacji i kontroli praktyk, ich zaliczania i oceny – jak wskazano powyżej - dopiero się rozwija. Opracowywana dokumentacja (Ocena, Dzienniczek) ma szansę stać się niezbędnym wsparciem dla opiekuna praktyk i umożliwić mu rzetelną ocenę, czy studenci spełnili wymagania konieczne do zaliczenia praktyk. Do uzupełnienia pozostają jeszcze sposoby weryfikacji efektów kształcenia.

Z punktu widzenia współpracy międzynarodowej można pozytywnie ocenić stosunek władz Wydziału oraz pracowników Skandynawistyki do uznawania punktów ECTS zdobytych przez studentów na uczelniach zagranicznych. Punkty uzyskane zgodnie z planem zajęć na uczelniach zagranicznych są uznawane automatycznie. W wypadku nie zrealizowania całego zakładanego planu w trakcie wyjazdu, studenci mają możliwość uzupełnienia brakujących punktów ECTS na uczelni macierzystej. Pomoc wykładowców i osób kompetentnych w tym zakresie studenci oceniali pozytywnie.

Biorąc pod uwagę powyżej omówione elementy procesu kształcenia, takie jak sekwencja przedmiotów, formy zajęć, wymagania, weryfikacja efektów, nacisk na kreatywność oraz uwzględnianie potrzeb studentów, można jednoznacznie stwierdzić, że proces kształcenia na kierunku skandynawistyka jest zorganizowany prawidłowo, jest przemyślany, spójny i wychodzący naprzeciw oczekiwaniom studentów, jest elastyczny wobec wymagań środowiska zewnętrznego. Wynika to z raportu samooceny i zostało potwierdzone podczas wizyty ZO PKA.

- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Programy studiów spełniają wymogi bez zastrzeżeń i tworzą spójną całość. Treści zajęć poszczególnych przedmiotów korespondują z efektami kształcenia dla kierunku, przy czym sylabusy zawierają szczegółowe efekty kształcenia dla poszczególnych przedmiotów. Stosowane formy zajęć to przede wszystkim ćwiczenia, konwersatoria, zajęcia o charakterze warsztatowym wykłady, seminaria i proseminaria. Wszystkie te formy są odpowiednio wkomponowane w program studiów, przedmioty pojawiają się w prawidłowej kolejności. Formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość, nie budzą zastrzeżeń. Wymiar praktyk jest niewystarczający, choć ich forma odpowiada zakładanym celom oraz umożliwia studentom wykorzystanie zdobytych umiejętności w praktyce. Ocena praktyk jest niepełna.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ *w pełni*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Biorąc pod uwagę elementy procesu kształcenia takie jak sekwencja przedmiotów, formy zajęć, wymagania, weryfikacja efektów, nacisk na kreatywność oraz uwzględnianie potrzeb studentów, można jednoznacznie stwierdzić, że proces kształcenia na kierunku skandynawistyka jest zorganizowany prawidłowo, jest spójny elastyczny wobec wymagań środowiska zewnętrznego oraz umożliwia realizację założonych efektów kształcenia. Wymiar praktyk jest niewystarczający, choć ich forma odpowiada zakładanym celom oraz umożliwia studentom wykorzystanie zdobytych umiejętności w praktyce. Ocena praktyk jest niepełna. Podjęto już działania naprawcze zmierzające do wyeliminowania tych nieprawidłowości.

2) Programy studiów spełniają wymogi bez zastrzeżeń i tworzą spójną całość. Treści zajęć korespondują z efektami kształcenia dla kierunku, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość, nie budzą zastrzeżeń.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

Liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, ich kompetencje merytoryczne, dorobek naukowy i doświadczenie są adekwatne do realizowanego programu oraz zakładanych efektów kształcenia i umożliwiają ich osiągnięcie.

Nauczyciele prowadzą zajęcia zgodnie ze swoimi kwalifikacjami i specjalizacją. Poza jedną osobą wszyscy pracownicy są zatrudnieni w Uniwersytecie Gdańskim jako podstawowym miejscu pracy. Pod względem kadrowym Katedra Skandynawistyki rozwija się dynamicznie: w latach 2013-2014 3 osoby uzyskały tytuł doktora habilitowanego, a dwie doktora nauk humanistycznych; jedna czwarte nauczycieli akademickich to pracownicy samodzielni.

W Katedrze zatrudnionych jest 21 osób, z tego 14 osób to pracownicy naukowo-dydaktyczni, a 3 to lektorzy z krajów skandynawskich.

Ocena czy liczba pracowników naukowo – dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwią osiągnięcie założonych celów i efektów realizacji danego programu

(Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicy);

- 2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów,

Zgodnie z wymaganiami § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), „Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, jeżeli posiada zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku.” oraz z wymaganiami § 12 ust. 2 powyższego rozporządzenia, „Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu praktycznym, jeżeli posiada zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku lub posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku.”

Ponadto zgodnie z wymaganiami § 13 ust. 1 wyżej wspomnianego rozporządzenia, tj.: „Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów.” oraz wymagania § 13 ust. 2 wyżej wspomnianego rozporządzenia, tj.: „Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej: pkt 1 „30 godzin zajęć dydaktycznych - w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego (...)” i pkt 2 „60 godzin zajęć dydaktycznych - w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora lub kwalifikacje drugiego stopnia”.

| Zgodnie z § 14 ust. 3 powyższego rozporządzenia, tj.: „Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie języków obcych innych (...) stanowi co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających

dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej związanej z kierunkiem studiów, w tym co najmniej dwóch samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, z tym że spośród tych osób co najmniej dwóch nauczycieli akademickich, w tym co najmniej jeden samodzielny nauczyciel akademicki powinno specjalizować się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów.”

Zgodnie z § 14 ust. 4 wspomnianego rozporządzenia Do minimum kadrowego, o którym mowa w ustępie 3, w miejsce nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora specjalizującego się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów, można zaliczyć nauczyciela akademickiego posiadającego kwalifikacje drugiego stopnia, dla którego język ten jest językiem ojczystym.

Zgodnie z § 15 ust. 3 powyższego rozporządzenia, tj.: „Minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie języków obcych innych (...) stanowi co najmniej dziewięciu nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej związanej z kierunkiem studiów, w tym co najmniej czterech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej pięciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, z tym że co najmniej jeden samodzielny nauczyciel akademicki oraz co najmniej dwóch nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora powinno specjalizować się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów.”

Zgodnie z § 15 ust. 4 wspomnianego rozporządzenia do minimum kadrowego, o którym mowa w ustępie 3, w miejsce nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora specjalizującego się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów, można zaliczyć nauczyciela akademickiego posiadającego kwalifikacje drugiego stopnia, dla którego język ten jest językiem ojczystym.

Ponadto zgodnie z wymaganiami § 14 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz.131), tj.: „Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie języków obcych stanowi co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej związanej z efektami kształcenia określonymi dla tego kierunku, w tym co najmniej dwóch samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, z tym że zgodnie z § 14 ust. 2 pkt 1 spośród tych osób co najmniej jeden samodzielny nauczyciel akademicki i co najmniej dwóch nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora powinno specjalizować się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów; ponadto zgodnie z § 14 ust. 2 pkt 2 w przypadku prowadzenia kształcenia w zakresie języka: (...) norweskiego (...), w skład minimum kadrowego powinno wchodzić co najmniej dwóch nauczycieli akademickich specjalizujących się w zakresie języka obcego, który, który jest przedmiotem studiów, w tym co najmniej jeden samodzielny nauczyciel akademicki.” oraz jak wskazuje § 14 ust. 2 pkt 3 powyższego rozporządzenia do minimum kadrowego, o którym mowa w pkt 2, w miejsce osoby posiadającej stopień naukowy doktora i specjalizującej się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów, można wliczyć osobę posiadającą stopień naukowy doktora, dla której język ten jest językiem ojczystym.

Zgodnie z § 15 ust. 2 powyższego rozporządzenia, tj.: „Minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie języków obcych stanowi co najmniej pięciu samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających dorobek

naukowy w zakresie dyscypliny naukowej związanej z kierunkiem studiów, z tym że: § 15 ust. 2 pkt 1 spośród tych osób co najmniej dwóch samodzielnych nauczycieli akademickich powinno specjalizować się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów.”

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 2 powyższego rozporządzenia, tj.: „w przypadku prowadzenia kształcenia w zakresie języków, o których mowa w § 14 ust. 2 pkt 2, w skład minimum kadrowego powinien wchodzić co najmniej jeden samodzielny nauczyciel akademicki oraz co najmniej dwóch nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, specjalizują się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów.”

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 3 wspomnianego rozporządzenia do minimum kadrowego, o którym mowa w pkt 2, w miejsce osoby posiadającej stopień naukowy doktora i specjalizującej się w zakresie danego języka obcego można wliczyć osobę posiadającą stopień naukowy doktora, dla której język ten jest językiem ojczystym.

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego (za wyjątkiem jednej osoby wymienionej w załączniku nr 5) spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572, z późn. zm.).

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych (za wyjątkiem braku dokumentów wskazanych w załączniku 5). Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Do minimum kadrowego Uczelnia przedstawiła dwunastu nauczycieli akademickich spośród których zaliczono dziesięć osób.

Dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu kształcenia wymagania dotyczące minimum kadrowego są spełnione

W celu oceny stabilności minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów dokonano analizy zaliczenia do tego minimum nauczycieli akademickich zatrudnionych w roku akademickim: 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014. Nieprzerwanie przez wszystkie powyżej wskazane lata akademickie w grupie pięciu samodzielnych nauczycieli akademickich wszystkie osoby są zatrudnione i zaliczone do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów, a w grupie siedmiu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora trzy osoby są zatrudnione i zaliczone do tego minimum przez Uczelnię. Na podstawie powyższych informacji stwierdzono, iż kadra ocenianego kierunku studiów jest mało stabilna w grupie nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Stosunek nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz.1370) i wynosi około 1: 26 przy wymaganym minimum 1:50. LICZBA STUDENTÓW – 225.

Kwalifikacje zatrudnionych nauczycieli – adekwatne do realizowanego programu – oraz ich liczba umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów i celów nauczania. Także dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry – zarówno tworzącej minimum kadrowe jak i pozostałej – są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Oprócz dwóch osób, wszyscy nauczyciele akademicy reprezentują literaturoznawstwo (dziedzina, w której nadano tytuł lub stopień naukowy), ponadto ocjologię oraz naukę o

polityce. Zainteresowania badawcze i publikacje pracowników wkraczają jednak znacząco w obszar nauk politologicznych i medioznawstwa, co czyni ich dorobek naukowy adekwatnym do programu studiów. Daje zauważyć się brak nauczycieli akademickich reprezentujących językoznawstwo, zaleca się podjęcie szybkich działań niwelujących tę lukę.

Ogólna ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych (Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena;)

Wszystkie hospitowane zajęcia dydaktyczne zostały ocenione zdecydowanie pozytywnie. Były prowadzone na wysokim poziomie językowym i merytorycznym, w sposób angażujący studentów, którzy chętnie brali w nich aktywny udział. Treści podejmowane na zajęciach odpowiadały tym zapisanym w sylabusach. Także zastosowane metody nauczania były właściwe i pozwalały na zaktywizowanie studentów.

- 3) jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Polityka kadrowa zmierza do zapewnienia wysokiej jakości kadry naukowo-dydaktycznej, szczególnie zaś stawia na rozwój naukowy kadry. Opiera się ona na przestrzeganiu zasad terminowego zdobywania stopni naukowych, co oznacza, że osoby ze stopniem magistra lub tytułem doktora są zatrudniane na czas określony, wyznaczony przez limit lat niezbędnych do uzyskania awansu.

Uczelnia wspiera rozwój kadry kierunku zapewniając środki finansowe na druk publikacji naukowych (w wysokości ok. 50% potrzebnych środków), finansując lub współfinansując wyjazdy na konferencje naukowe oraz, w mniejszym zakresie, na kwerendy biblioteczne i archiwalne. Na wsparcie mogą liczyć pracownicy podnoszący swe kompetencje dydaktyczne, np. w 2013 jeden z profesorów pozyskał środki na realizację autorskiego projektu w ramach uczelnianego konkursu na innowacje dydaktyczne (pilotażowy projekt pt. Zwiększenie autonomii studentów Skandynawistyki poprzez wprowadzenie sylabusu negocjowanego). Ze środków na doskonalenie kompetencji dydaktycznych skorzystali w ostatnich latach również inni pracownicy.

Istotnym elementem polityki kadrowej jest dokonywana okresowo ocena nauczycieli akademickich. Pracownicy naukowo-dydaktyczni są oceniani na podstawie regularnie przeprowadzanych hospitacji zajęć i ankiet studenckich. Poza tym składają sprawozdania szczegółowo opisujące efekty pracy badawczej, uwzględniające istotne aspekty pracy naukowej. Ocenie podlegają wszyscy pracownicy: samodzielni i niesamodzielni, tworzący minimum kadrowe i spoza minimum.

Z rozmów z pracownikami wynika, że nie zawsze są wystarczająco dokładnie informowani o możliwościach ubiegania się o środki na działalność badawczą i że nie czują wystarczającego wsparcia ze strony uczelni w czasie procedury aplikacyjnej. Ogólnie oceniają pozytywnie perspektywę dalszego rozwoju, gdyż jak dotąd skandynawistyka nie została dotknięta niżem demograficznym, zainteresowanie studiami utrzymuje się na wysokim poziomie, a o jedno miejsce corocznie ubiega się kilku kandydatów, co gwarantuje wysoki poziom przyjmowanych na studiach.

Sprawozdanie ze spotkania z pracownikami naukowo-dydaktycznymi (spotkanie odbyto wspólnie z pracownikami skandynawistyki oraz filologii germańskiej), uczestniczyły 32 osoby. Dyskutowane punkty:

1. ocena kandydatów na studia (przygotowanie do studiów) i naboru

Mimo, że pracownicy zgodnie uznali, że kandydaci na studia są od kilku lat gorzej do nich przygotowani (zarówno w zakresie wiedzy ogólnej jak i kompetencji językowych), skandynawiści wskazali jednocześnie, że konieczność konkurencji o miejsce (9-10 chętnych na miejsce na skandynawistycę) sprzyja przyjmowaniu najlepszych.. Stosunkowo rzadko natomiast zdarzają się kandydaci rejestrujący się na studia tylko w celu otrzymania legitymacji studenckiej.

2. Zmiany w programach

Pracownicy obu jednostek stwierdzili, że programy studiów są zmieniane w reakcji na obserwowany poziom przyjmowanych kandydatów oraz prośby studentów (np. dodanie większej liczby konwersacji). Wszyscy mieli też poczucie wpływu na kształt programu studiów, przy czym zdecydowanie pozytywnie wypowiedzieli się skandynawiści, stwierdzając, że program jest kształtowany zarówno poprzez ich własne sugestie, przez sugestie studentów oraz potencjalnych pracodawców.

3. Nabór na studia II stopnia
W obu jednostkach nabór na studia II stopnia stanowi ok. 50% naboru na studia I stopnia (prawie 60% na skandynawistycę). Przyczyną mniejszej odtwarzalności jest konieczność znajomości języka na zaawansowanym poziomie, szczególnie na skandynawistycę.

4. Studenci obcokrajowcy

Pracownicy podają, że ok. 5% studentów stanowią obcokrajowcy, przede wszystkim osoby polskiego pochodzenia z Niemiec i Skandynawii oraz przyjeżdżający na własny koszt studenci z Ukrainy i Białorusi.

5. Warunki pracy

Pracownicy dzielą pokoje w 3-4 osoby, każdy ma własne biurko, ale już nie komputer. Braki w sprzęcie do własnej dyspozycji wydają się najbardziej dotkliwe, pracownicy uznali infrastrukturę w salach dydaktycznych (rzutniki, komputery) za wystarczającą. Wyraźnie sygnalizowanym problemem jest brak informacji – niska częstotliwość zebrań, słaby dostęp do informacji o prawach do stypendiów, urlopów naukowych itp., konkursach grantowych (przy czym pracownicy skandynawistyki uznali, że informacje są w większości wystarczające). Na podstawie informacji uzyskanych od pracowników można stwierdzić, że wsparcie organizacyjne ze strony władz jest zadowalające (powstały ok. 2 lata temu dział obsługi krajowych programów badawczych oraz DWZ), lecz brakuje informacji, również na temat istnienia tych działów i zakresu oferowanej przez nie pomocy. Pracownicy sygnalizowali też słabą informację na temat nowych procedur habilitacyjnych, zasad finansowania publikacji naukowych, niski stopień motywowania do zdobywania punktów parametrycznych poprzez publikacje w lepszych czasopismach.

Pracownicy, którzy zdobyli stypendia naukowe sygnalizowali też problemy ze zdobyciem urlopu naukowego.

Wydaje się też, że pracownicy odczuwają, że trudno jest im łączyć pracę naukową z dydaktyczną, a pensum dydaktyczne jest dość sztywne –jedyna możliwość jego redukcji to

uzyskanie grantu badawczego, ale brak możliwości redukcji pensum gdy pracownik chce okresowo skupić się na pracy naukowej lub przygotowuje nowy, autorski kurs.

6. Wyjazdy

Wydział otrzymuje zaskakująco mało miejsc wyjazdowych dla pracowników w ramach programu Erasmus +, w bieżącym roku akademickim z oferty tej mogło skorzystać tylko 6 osób na wydziale, który liczy 12 jednostek. Miejsca dzielone są na podstawie wypracowanego algorytmu, którego podstawą jest liczba przyjętych studentów zagranicznych.

7. Inne

Pracownicy skarżą się też na znaczne zwiększenie obowiązków administracyjnych w ostatnich latach, brak działań motywacyjnych dla najlepszych dydaktyków (wyjątkiem jest medal Mrągowskiego za działalność dydaktyczną), brak jasnych kryteriów podziału środków na wyjazdy konferencyjne i ogólnie niski przepływ informacji. Ogólnie jednak oceniają warunki pracy jako dobre.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego *w pełni*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Kwalifikacji i liczebność kadry dydaktycznej na ocenianym kierunku studiów stwarzają możliwości do osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia.**
- 2) Minimum kadrowe jest spełnione, lecz nie w pełni stabilne. W skład minimum wchodzi jedynie osoba dla której UG jest pierwszym miejscem pracy.**
- 3) Polityka kadrowa prowadzona jest podobnie jak w wielu uczelniach niepublicznych, większość pracowników deklaruje inną uczelnię jako podstawowe miejsce pracy. Uczelnia zatrudnia sprawdzonych fachowców, w sposób odpowiedni do ich profilu naukowego powierza im prowadzenie zajęć dydaktycznych. Zaleca się prowadzenie takiej polityki kadrowej, by w niedalekiej przyszłości Uczelnia posiadała 'własnych' (nie drugoetatowych) pracowników.**

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Infrastrukturę dydaktyczną stanowi budynek Wydziału Filologicznego (współużytkowany z Wydziałem Historycznym) z pomieszczeniami administracyjnymi, salami wykładowymi, seminaryjnymi, ćwiczeniowymi, salą do zajęć tłumaczeniowych ustnych z kabinami, pracownią komputerową oraz biblioteką wydziałową - Biblioteką Humanistyczną. Większe sale dydaktyczne przewidziane są na wykłady, natomiast w mniejszych salach odbywają się zajęcia seminaryjne i ćwiczeniowe. Wymienione przestrzenie spełniają wprawdzie swoją funkcję dydaktyczną. Wiele do życzenia pozostawia również zbyt mała ilość pokoi dla wykładowców. Z rozmów na spotkaniu z pracownikami Katedry Skandynawistyki wynika, że dzielą oni pokoje w 3-4 osoby, każdy ma własne biurko, ale już nie komputer. Braki w sprzęcie do własnej dyspozycji wydają się im najbardziej dotkliwe.

Wyposażenie sal w aparaturę jest niż standardowe, w niektórych salach brak jest stacjonarnych rzutników multimedialnych i innych urządzeń elektronicznych, w niektórych są jedynie ekrany do projekcji. Wyposażenie sal dydaktycznych jest typowe i w większości wysłużone. Po przeprowadzonych hospitacjach należy jednak stwierdzić, że wielkość sal dostosowana jest do wielkości grup studenckich. Sale oznaczone są tabliczkami

informacyjnymi z tygodniowym rozplanowaniem zajęć. W całym budynku dostępna jest sieć bezprzewodowa Eduroam.

Zajęcia tłumaczeniowe przeprowadzane są w standardowych salach dydaktycznych. Studenci skandynawistyki mają jednak dostęp do kabin do tłumaczeń symultanicznych, z których korzystają. Laboratorium do nauki tłumaczeń ustnych w Centrum Translatorycznym wyposażone jest w specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie. W jego skład wchodzi m.in. pięć dwuosobowych kabin na podestach i osiem stanowisk delegatów do ćwiczenia tłumaczeń symultanicznych. Rozbudowany system urządzeń audio pozwala studentom na pracę w warunkach imitujących realia pracy tłumacza ustnego.

Laboratorium komputerowe wyposażone jest w 21 komputerów, co pozwala studentom na zdobywanie praktycznych umiejętności tłumaczenia z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Dzięki wykupionym licencjom laboratorium korzysta profesjonalnego oprogramowania do wspomagania pracy tłumacza, przez co z kolei zwiększa się atrakcyjność studentów na rynku pracy. Są to programy CAT: Trados-2014, Deja Vu, MemoQ, Wordfast PRO, XTM Cloud; programu do składu i łamania tekstu: Adobe InDesign; program do obsługi korpusów językowych: Wordsmith oraz program do konwersji plików: Solid Converter PDF. W ramach Centrum Translatorycznego przeprowadzane są szkolenia dla pracowników wydziału z obsługi wymienionego oprogramowania. Dostępność wymienionych laboratoriów dla studentów możliwa jest tylko w ramach zajęć.

Do dyspozycji studentów skandynawistyki jest Biblioteka Humanistyczna, mieszcząca się w budynku Wydziału Filologicznego oraz Biblioteka Główna UG (w pobliżu Wydziału). Lokalizacja biblioteki we wspólnym budynku Wydziału jest korzystna dla studentów korzystających z zasobów bibliotecznych. Biblioteka składa się z dwóch zasadniczych pomieszczeń, z księgozbioru, będącego w większości w wolnym dostępie oraz do wykorzystania poprzez wypożyczalnię. Układ działów z klasyfikacją na poszczególne kierunki studiów jest przejrzysty i służy ułatwieniu dostępu do książki i jej identyfikacji katalogowej. Biblioteka obsługiwana jest przez uczelniany system biblioteczny, posiadający katalogi online oraz bazy danych, szybko dostępne dla studenta. Istnieje również tradycyjny katalog kartkowy. W ramach księgozbioru wydziałowego skatalogowanych elektronicznie jest szacunkowo 20% księgozbioru dla kierunku skandynawistyki. Księgozbiór biblioteki należy do tzw. księgozbioru zajęciowego, tzn. znajdują się w nim głównie pozycje służące bezpośrednio dydaktyce. Biblioteka wydziałowa posiada 9.732 woluminów dla historii (mieszczącej się również w tym samym budynku), 20.664 woluminów dla filologii angielskiej, 17.416 dla skandynawistyki i niewspółmiernie mniej woluminów dla filologii germańskiej, obejmujących 9.716 woluminów (Raport samooceny mówi o ok. 14.000 woluminach). Studenci piszący prace dyplomowe korzystać mogą z literatury przedmiotu znajdującej się w Bibliotece Głównej UG (zasoby biblioteczne na dzień 31.12.2014: Książki – 1.059.242 wol.; Czasopisma – 332.163 wol.; Zbiory specjalne – 176.817 jedn.; Liczba tytułów czasopism drukowanych 19.081, w tym gromadzonych na bieżąco: 2.586; Studenci skandynawistyki otrzymali szczególną kategorię czytelnika, bowiem jeden student może wypożyczyć więcej książek (8) niż pozostali studenci (6).

Wewnątrz biblioteki, obok księgozbioru, znajduje się przestronna czytelnia ze stanowiskami komputerowymi ułatwiającymi połączenie z internetem, w tym z siecią biblioteczną Biblioteki UG. Czytelnia posiada oddzielne stanowisko obsługi czytelniczej, co ułatwia, w razie potrzeby, kontakt w sprawie wszelkich informacji bibliotecznych. Dostępne poprzez system Biblioteki Głównej UG są bazy danych AcademicResearcheBooks Library, Academic Complete, SpringerLINK. Studenci filologii mają ponadto do dyspozycji bazę z dziedziny nauki o literaturze Library Reference Center Plus, a także polską bazę podręczników

akademickich IBUK Libra. System zezwala również na dostęp do baz zawierających wydawnictwa ciągle w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki (EBSCO, Nature, Science, Science Direct, SpringerLink, Wiley-Blackwell, Web of Knowledge, SCOPUS). Dla filologów interesujące są ponadto bazy JSTOR, Elektronische Zeitschriftenbibliothek i High Wire Press. Oferowane są również bazy bibliograficzne i abstraktowe ARIANTA, A&HCI, CPCI-SSH, MLA International Bibliography. Oferowane zasoby dostępne są za pomocą strony <http://www.bg.univ.gda.pl> w sieci UG lub poprzez usługę VPN, z czego niektóre w Bibliotece Humanistycznej.

Pracownicy wprowadzili do działania biblioteki autorski pomysł, tzw. rewersu stałego, który zdaje egzamin w wypożyczaniu kompletów dydaktycznych, podręczników, słowników, leksykonów itp. na bieżące cele dydaktyczne. Ścieżka ta likwiduje każdorazowe, żmudne, wypełnianie rewersów dla kilku czy kilkunastu egzemplarzy książek. Studenci pierwszych lat studiów nie przechodzą stałego szkolenia bibliotecznego, zapoznawani są z pracą biblioteki i zasadami wypożyczania poprzez wspólną wizytę w bibliotece z opiekunem roku. Istnieje możliwość odbycia szkolenia bibliotecznego on-line, oferowanego na stronie www biblioteki.

Biblioteka jest dobrze przygotowana do obsługi studentów. Dwa stanowiska z pracownikami biblioteki w wypożyczalni i czytelni zapewniają informację i pomoc w korzystaniu z księgozbioru.

Budynek wyposażony jest w infrastrukturę przyjazną dla osób niepełnosprawnych, zarówno udogodnienia architektoniczne jak i organizacyjne: dogodny podjazd do budynku, winda z przyciskami brajlowskimi oraz z głosową informacją, toalety oraz oznakowane drzwi pomieszczeń etykietami brajlowskimi, podobnie szafki przed biblioteką wydziałową. Poruszanie się osób niewidomych i słabowidzących po kampusie umożliwiają oznaczenia fakturowe w kontrastowym kolorze żółtym. Poza miejscami parkingowymi dla niepełnosprawnych na terenie kampusu znajduje się ogrodzona toaleta dla psów przewodników. Nad wejściami do budynków Wydziału Filologicznego i Biblioteki Głównej znajdują się informatory głosowe StepHear. W bibliotece wydziałowej czytelnicy niepełnosprawni mają zwiększony limit wypożyczanych książek do 10 tytułów na okres 2 miesięcy z możliwością dokonania dwukrotnego przedłużenia na taki sam okres. W czytelni biblioteki wydziałowej dostępne są stanowiska komputerowe dostosowane dla osób niewidomych i słabowidzących (komputer z linijką brajlowską, programem udźwiękawiającym Jaws for Windows, programem powiększającym Magic, skanerem, programem OCR, powiększalniki optyczne ClearView+ oraz drukarką centralną).

W budynku wydziału znajduje się bar, punkty usług kserograficznych oraz kiosk z propozycjami książkowymi, również naukowymi. Korytarz główny na parterze wykorzystywany jest do instalowania wystaw czasowych; hole na piętrach zawierają tablice informacyjne i pojedyncze plansze wystawiennicze, co stwarza studentom dostęp do kontaktów kulturowo-społecznych.

Mimo trudnych warunków lokalowych i braków w nowoczesnym wyposażeniu w sprzęt baza dydaktyczna do realizacji procesu kształcenia i osiągnięcia założonych efektów kształcenia oraz dostęp do infrastruktury są zapewnione.

Miejsca odbywania praktyk są dostosowane do profilu kształcenia.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴ *w pełni*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

1. Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

2. Infrastruktura dydaktyczna jest przystosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia. Prowadzone badania naukowe przekładają się na dydaktykę na wszystkich poziomach kształcenia. Obserwuje się częsty związek tematyki prac magisterskich z badaniami prowadzonymi przez doświadczonych pracowników.

Studia na kierunku Skandynawistyka są studiami interdyscyplinarnymi, łączącymi przygotowanie filologiczne i kulturoznawcze, uzupełnione pakietem kursów o społeczeństwie i gospodarce krajów regionu nordyckiego. Ze względu na naturę wykorzystywanej i nowotworzonej wiedzy umiędzynarodowienie działalności naukowej jest niezbędne, gdyż pozwala na utrzymanie na odpowiednim poziomie prowadzonej dydaktyki. Legitymizuje również udział pracowników kierunku Skandynawistyka w różnych forach współpracy na poziomie międzynarodowym. Umiędzynarodowienie badań znajduje odzwierciedlenie tak w indywidualnej działalności badawczej pracowników, jak i w instytucjonalnej współpracy, konferencjach, odczytach i kontaktach poszczególnych pracowników.

Pracownicy Skandynawistyki prowadzą badania o międzynarodowym charakterze w następujących obszarach: badania dotyczące mediów w krajach nordyckich, badania literaturoznawcze, badania dotyczące teatru skandynawskiego, badania dotyczące biblioterapii, przekładu oraz skandynawskiej literatury dziecięcej, badania związane z historią oraz rozwojem społecznym regionu Europy Północnej, badania literaturoznawcze dotyczące XIX- i XX-wiecznej literatury podróżniczej na temat Grenlandii, badania dotyczące polityki i społeczeństwa w Europie Północnej i regionie bałtyckim, obrazu kobiet w literaturach dawnych wieków oraz badania dotyczące literatury duńskiej. Wyniki badań zostały przedstawione w 27 publikacjach wydanych częściowo w kraju, głównie jednak w czasopiśmie zagranicznych.

Środki finansowe przeznaczone na umiędzynarodowienie badań i ich rozwój pracownicy Katedry Skandynawistyki (oprócz niewielkich środków przyznawanych na działalność statutową), pozyskują z indywidualnych grantów na badania naukowe i pobyty w instytucjach zagranicznych. Źródłem tych środków są: Fundusz Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE – Norweski Mechanizm Finansowy), DFG, Instytut Badań Edukacyjnych, EEA Financial Mechanism and Norwegian Financial Mechanism, Baltic Borderlands: Shifting Boundaries of Mind and Culture in the Borderlands of the Baltic Sea Region, Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy FRSE, projekt "Przekraczanie granic w grenlandzkiej przestrzeni literackiej" i inne.

Pracownicy Skandynawistyki mogą poszczycić się również badaniami prowadzonymi wspólnie z ośrodkami i osobami z zagranicy. W roku 2014 zainicjowana została intensywniejsza współpraca badawcza z Uniwersytetem w Södertörn w Szwecji. Prof. Skandynawistyki został m.in. zaproszony do oceny najnowszych publikacji Instytutu Historii

Współczesnej Uniwersytetu w Södertörn oraz wzięcia udziału w dyskusji panelowej oceniającej piętnastoletni dorobek badawczy tego instytutu. Seminarium z tej okazji odbyło się w Sztokholmie.

Wynikiem zacieśniającej się współpracy jest również zaproszenie prof. Skandynawistyki do rady naukowej fachowego kwartalnika *Baltic Worlds* <http://balticworlds.com/about/the-scientific-advisory-council/> wydawanego na Uniwersytecie w Södertörn. Owocem tej współpracy było seminarium projektu: *Spaces of Expectation* prowadzonego przez prof. z Uniwersytetu w Södertörn i Ca' Foscari University of Venice, które odbyło się w Gdańsku 2015 r.

Od września 2015 roku planowana jest jeszcze intensywniejsza współpraca z Uniwersytetem w Södertörn w ramach nowych projektów dotyczących sieci wiedzy o regionie bałtyckim rozwijanych w Centre for Baltic and Eastern European Studies (CBEES) tegoż uniwersytetu.

Prowadzone są też rozmowy między Babes-Bolyai University of Cluj-Napoca (Sanda Tomescu Baci), Telemark University College (Sigrid Aksnes Stykset) oraz Katedrą Skandynawistyki UG w kwestii konsolidacji interdyscyplinarnych badań nad kulturą Norwegii, a także wypracowaniem wspólnych działań dydaktycznych, prowadzących do umiędzynarodowienia projektów studenckich.

Wyniki swoich badań i pogłębionej wiedzy pracownicy Katedry Skandynawistyki prezentują w wykładach i odczytach wygłaszanych zagranicą. Od roku 2012 zostało zaprezentowanych 9 wykładów gościnnych w Wyższej Szkole w Telemarku, wykład na Uniwersytecie w Trondheim w Norwegii oraz 3 wykłady na Babes-Bolyai University of Cluj-Napoca w Rumunii. Swoją dorobek naukowy prezentują pracownicy Skandynawistyki również na konferencjach międzynarodowych, a także reprezentując Uniwersytet Gdański na forach międzynarodowych. Od roku 2012 na konferencjach międzynarodowych pracownicy Katedry Skandynawistyki wygłosili w sumie 48 referatów. W tym samym okresie katedra zorganizowała 5 konferencji międzynarodowych, na których 19 referatów zostało wygłoszonych przez uczestników zagranicznych.

Umiędzynarodowienie procesu dydaktycznego realizowane jest również poprzez wykłady, prelekcje, odczyty oraz spotkania z artystami na Uniwersytecie Gdańskim wygłaszane przez gości z zagranicy na zaproszenie Katedry Skandynawistyki. Goście z Norwegii wygłosili następujące prelekcje: *Norsk kriminal litteratur* (2 prelekcje przygotowane we współpracy z wydawnictwem VB Polska, filią Fagbokforlaget, 3 prelekcje *Utvikling av bokbransjen i Norge* zaaranżowane we współpracy z wydawnictwem VB Polska, filią Fagbokforlaget, *Norsk samtids litteratur* (wykład we współpracy z NORLA – Norwegian Literature Abroad), *Hva er viktig for å forstå næringslivsetikk?* - wykład przygotowany we współpracy z wydawnictwem VB Polska, filią Fagbokforlaget, *Norsk arbeidsliv – med utgangspunkt i forlagsbransjen*, (prelekcja we współpracy z wydawnictwem VB Polska, filią Fagbokforlaget). Profesor z Telemark University College wygłosił 4-dniowy cykl wykładów literaturoznawczych, odbyły się też spotkania robocze z pracownikami Katedry Skandynawistyki. Do powyższych gości dołączyła również pisarka z Norwegii Kjersti Skomsvold. Profesorka z Finlandii wygłosiła 5-dniowy cykl wykładów na temat historii literatury Finlandii, ze szczególnym uwzględnieniem literatury współczesnej. Również autor powieści graficznej *Inferno* ze Szwecji swym wykładem urozmaicił zajęcia studentów Skandynawistyki. Gościnny wykład pt. *Baltic dilemmas of identity, security and regional cooperation in Northern Europe* wygłosił również profesor z Uniwersytetu w Tartu z Estonii.

Przyjazd gości z Danii umożliwił duńskie ministerstwo kultury finansując wizyty 5 Duńczykom (pisarzom, autorom książek i pracownikom naukowym).

Współpraca naukowa i badawcza Katedry Skandynawistyki z uczelniami i instytucjami zagranicznymi ma swoją tradycję. Jest bogato rozwinięta oraz prawidłowo i w pełni wpisuje się w proces internacjonalizacji procesu kształcenia.

Jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej już na studiach I stopnia, m.in. poprzez angażowanie ich w konferencje studenckie, w ramach których mogą prezentować projekty swoich prac dyplomowych. Ponadto w jednostce działa kilka kół naukowych, zorientowanych przede wszystkim na działalność translatorską, podzielonych na linie językowe. Co ciekawe, wyniki działalności kół, przekłady tekstów skandynawskich, są wykorzystywane w kursach regularnych, w tym przypadku kursie Rynek wydawniczy w Skandynawii. Przyczynia się to z pewnością do podniesienia zaangażowania studentów w działalność 'pozaekcyjną'.

Podstawowym źródłem finansowania działalności badawczej są środki na działalność statutową. Pracownicy pozyskują też indywidualnie granty na badania naukowe i pobyty naukowe w instytucjach zagranicznych. Źródłem tych środków są przede wszystkim fundusze skandynawskie, np. Norweski Mechanizm Finansów. W ostatnich latach dofinansowanie sześciu projektów uzyskało pięcioro pracowników.

W przypadku pracowników samodzielnych, efektem prowadzonych badań są publikacje naukowe (artykuły, rozdziały, monografie itp.), co jest jednym z warunków ich awansu. Liczba publikacji jest dość zróżnicowana w zależności od pracownika i mieści się w przedziale 1–5 rocznie publikacji na pracownika. W przypadku młodszych pracowników, publikowane badania prowadzą do stopnia doktora i doktora habilitowanego. W ostatnich latach sytuacja kadrowa Katedry Skandynawistyki uległa znaczącej poprawie ze względu na awans kilkorga pracowników, ponadto w przygotowaniu są wnioski o tytuł naukowy profesora jednej osoby i doktora habilitowanego również jednej osoby. Fakty te świadczą o znaczącym wzroście kwalifikacji nauczycieli akademickich zatrudnionych na ocenianym kierunku.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴ *w pełni*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Wyniki badań naukowych prowadzonych przez pracowników akademickich są wykorzystywane w procesie kształcenia. Katedra Skandynawistyki stwarza studentom ocenianego kierunku odpowiednie warunki do rozwoju naukowego poprzez działalność w kołach naukowych. Studenci prezentują wyniki swoich badań podczas konferencji ogólnokrajowych, mają możliwość uczestnictwa w projektach i warsztatach, a także w promowaniu kultury i języka obcego. Studenci pozytywnie oceniają możliwości rozwoju w ramach działalności kół naukowych i chętnie dzielą się swoimi osiągnięciami.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Zasady rekrutacji określa Uchwała nr 27/13 Senatu Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 25 kwietnia 2013 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne w Uniwersytecie Gdańskim w roku akademickim 2014/2015. Rekrutacja ma charakter konkursowy (konkurs świadectw) i odbywa się drogą elektroniczną. Przewidziano zasady rekrutacji dla kandydatów z tzw. „starą maturą” oraz laureatów i finalistów olimpiad, a także osób legitymujących się maturą międzynarodową.

Rekrutacja na studia I stopnia odbywa się w oparciu o listę rankingową na której pozycja zależy od wyników egzaminu maturalnego z przedmiotów: język angielski (mnożnik 0,6), język polski (mnożnik 0,2), przedmiot do wyboru spośród historii, historii, geografii lub drugiego języka obcego (mnożnik 0,2). Jeżeli kandydat zdawał egzamin na poziomie rozszerzonym to dodatkowo mnożnik przedmiotu mnoży się razy 1,5.

Rekrutacja na studia II stopnia odbywa się w oparciu o listę rankingową tworzoną z uwzględnieniem następujących podziałów:

- w przypadku absolwentów studiów I stopnia kierunków filologicznych o specjalności: skandynawistyka: konkurs ocen na dyplomie, a w przypadku osób z taką samą ilością punktów przyjęto jako kryterium dodatkowe w przypadku osiągnięcia przez kandydatów takiej samej ilości punktów średnia ocen ze studiów I stopnia.

- w przypadku absolwentów innych kierunków: egzamin ustny w języku duńskim, szwedzkim lub norweskim nt. projektu pracy magisterskiej, konkurs ocen na dyplomie, a w przypadku osób z taką samą ilością punktów przyjęto jako kryterium dodatkowe w przypadku osiągnięcia przez kandydatów takiej samej ilości punktów średnia ocen ze studiów I stopnia.

Informacje o procesie i kryteriach rekrutacji są powszechnie dostępne na stronie internetowej Uczelni. Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili kryteria rekrutacji, a także dostęp do wszelkich informacji w tym zakresie. W ich ocenie kryteria są sprawiedliwe i nie zawierają przepisów dyskryminujących jakiegokolwiek grupy osób. W ocenie studentów przyjęte kryteria rekrutacji umożliwiają właściwą selekcję kandydatów. Studenci ocenili, iż limity przyjęć są adekwatne do możliwości dydaktycznych Jednostki.

- 2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;

System oceny osiągnięć studentów regulowany jest w § 23 pkt. 1 Regulaminu studiów, który określa procentowe wymagania dla poszczególnych ocen które otrzymuje student w toku studiów. Rada Wydziału może dokonać zmian tych kryteriów. Kryteria oceny dla poszczególnych przedmiotów zawarto w sylabusach dla nich opracowanych. Ocena częściowo polega głównie na ocenie przygotowania studenta do zajęć, aktywności w trakcie zajęć, przygotowanie pracy pisemnej, prezentacji. Końcowa weryfikacja odbywa się zazwyczaj w formie pisemnego bądź ustnego zaliczenia, a także poprzez ocenę dłuższej samodzielnej pracy pisemnej. W sylabusach wskazano również składowe procentowe oceny końcowej, w skład której wchodzi zazwyczaj wynik testu końcowego oraz oceny z weryfikacji częściowej.

Przyjęty system oceny można ocenić za przejrzysty i obiektywny, gdyż nie przewiduje dyskryminacji żadnej grupy studentów. Zasady oceny sformułowano w sposób zrozumiały. Studenci są zapoznawani z warunkami zaliczenia przedmiotu na pierwszych zajęciach. Przyjęty system oceny uwzględnia weryfikację efektów kształcenia z zakresu wiedzy,

umiejętności oraz postaw i w ocenie studentów odnosi się do wszystkich zakładanych efektów kształcenia.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA zasady oceny osiągnięć ocenili pozytywnie. W ich ocenie zasady są sprawiedliwe i jednolite wobec wszystkich studentów. Nauczyciele akademicy co do zasady przestrzegają zadeklarowanych metod i kryteriów oceny. Pytania egzaminacyjne odnoszą się do realizowanych treści przedmiotowych.

Studenci w ramach ankiety oceniającej zajęcia dydaktyczne (nauczyciela akademickiego) mogą wyrazić swoje opinie dotyczące zasad oceny: oceniając, czy nauczyciel akademicki określił zasady zaliczenia na pierwszych zajęciach oraz czy zakres i forma zaliczenia były zgodne z treściami kształcenia.

- 3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

Zasady dotyczące punktacji ECTS określa § 24 i § 25 Regulaminu studiów oraz regulacje Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości. Studenci podczas spotkania z ZO PKA posiadali umiarkowaną wiedzę na temat punktów ECTS i korzyści z nich wynikających – głównie kojarząc je z programami mobilności międzynarodowej. W ocenie studentów poszczególnym przedmiotom oszacowano prawidłowe wartości punktów ECTS. Zgodnie z Regulaminem studiów studenci mogą mieć uznane efekty kształcenia i punkty ECTS zdobyte w innych jednostkach. Studenci podczas spotkania z ZO PKA wskazali, iż nie mają problemów z uznaniem efektów kształcenia i punktów ECTS uzyskanych w ramach wymiany programu Erasmus+. Zgłosili jednak problem z uznawalnością efektów i punktów ECTS zdobytych w ramach pobytów studyjnych w uniwersytetach ludowych (folkehøgskole). Zalecane jest podjęcie przez Jednostkę działań związanych z możliwością uznania chociażby wybranych efektów kształcenia (umiejętności, postaw) przy dokładniejszym przeanalizowaniu programu pobytu studenta w ośrodku zagranicznym (w chwili obecnej wyjazd w tej formie skutkują wydłużeniem czasu studiów).

Informacje o programach mobilności są ogólnodostępne – na stronie internetowej jak również w gablotach informacyjnych. Studenci posiadali wiedzę na temat prowadzonych w tym zakresie kampanii informacyjnych.

Studenci ocenianego kierunku aktywnie uczestniczą w programach wymiany międzynarodowej (w latach 2010-2015 86 studentów wyjechało do jednostek zagranicznych w ramach programu Erasmus LLP/ Erasmus+). Dodatkowo studenci korzystają ze stypendiów duńskiego ministerstwa kultury, szwedzkiego Svenska, norweskiego Centre for International Cooperation in Education. W ramach współpracy studenci wyjeżdżają na letnie kursy językowe (3-4 studentów z każdej linii językowej), czy wyjazdy mające na celu zebranie materiałów do pracy dyplomowej (1-2 studentów w każdej linii językowej).

O udziale w programie Erasmus+ decyduje postępowanie rekrutacyjne, w zakres którego wchodzi ocena motywacji studenta do wyjazdu jak również znajomość języka obcego. Studenci stosowane kryteria ocenili za sprawiedliwe.

W opinii studentów Jednostka dysponuje dużą liczbą ofert wyjazdów skierowaną do potrzeb ich kierunku. Ze względu na specyfikę kierunku zasadniczo większość zajęć prowadzona jest w językach obcych. Studenci podczas spotkania z ZO PKA wyrazili zadowolenie z oferowanych form internacjonalizacji procesu kształcenia.

Studenci Skandynawistyki I i II stopnia studiów, mają możliwość korzystania z kilku źródeł stypendialnych, umożliwiających łączenie studiów na Uniwersytecie Gdańskim z pobytami studyjnymi na uczelniach zagranicznych. Najszerszą ofertę zawiera program Erasmus. W latach 2010-2015 na uczelnie duńskie, norweskie i szwedzkie wyjechało w ramach tego

programu łącznie 86 studentów, tj. przeciętnie 17,2 studenta rocznie i 10,8% wszystkich studentów Skandynawistyki. W tym samym czasie ani jeden student krajów partnerskich nie skorzystał z ofert Programu Erasmus, by część studiów odbyć na UG. W związku z przygotowywanym nowym kierunkiem Finlandystyka, rozpatrywana jest możliwość podpisania umowy również z Finlandią.

Sposób prowadzenia kampanii informacyjnej wśród studentów jest różnorodny. Informacje są zamieszczane na stronie internetowej, w postaci ogłoszeń papierowych umieszczanych na banerach. Do ogłoszeń jest wykorzystywany również Facebook. O wyborze kandydatów na studia zagraniczne w ramach Programu Erasmus decyduje komisja. W Katedrze Skandynawistyki kryteria dla kandydatów są nieco odmienne, bardziej wymagające. Komisja ocenia: znajomości języka kierunkowego, aktywność naukową (w kołach naukowych, opublikowane wystąpienia), udokumentowaną działalność społeczną (Samorząd studentów, Erasmus Student Network, PCK, Darcy Krwi), uzasadnienie wyjazdu i plan jego wykorzystania, uzasadnienie wyboru uczelni oraz oceny pozostałych przedmiotów za ostatni semestr.

Ofertę Erasmus uzupełniają stypendia duńskiego ministerstwa kultury, szwedzkiego Svenska Institutet [SI], norweskiego Centre for International Cooperation in Education [SIU]) finansujące pobyty na letnich kursach językowych (3-4 studentów z każdej linii językowej). Svenska Institutet oraz SIU finansują również jedno lub dwumiesięczne pobyty studentów zbierających materiały do pracy magisterskiej (1-2 osoby rocznie). Po wygaśnięciu w 2014 roku Umowy Kulturalnej między Danią a Polską studenci mogą na własną rękę występować o stypendia w Uniwersytetach Ludowych, gdzie pobyt umożliwia im doskonalenie kompetencji językowych oraz kulturowych.

W roku 2013 Katedrę Skandynawistyki odwiedziła delegacja Szkoły Wyższej w Agder z Norwegii, a w roku 2014 delegacja Szkoły Wyższej w Telemarku również z Norwegii. Celem obu wizyt były rozmowy ze studentami i pracownikami Katedry Skandynawistyki na temat intensyfikacji mobilności studentów.

Ciekawym projektem pilotażowym była współpraca Katedry Skandynawistyki z gminą Hultsfred w Szwecji (w latach 2010-2012), której rezultatem były obustronne wizyty studyjne oraz praktyki studentów Skandynawistyki w Szwecji, w instytucjach gminnych w Hultsfred.

Studenci Skandynawistyki mają ponadto możliwość odbywania praktyk zawodowych w firmach zagranicznych w Reykjavik City Hall, Islandia oraz Fagbokforlaget, Bergen, Norwegia. Zespół wizytujący otrzymał do wglądu również listę 11 pracodawców zagranicznych, z którymi Katedra Skandynawistyki czynnie współpracuje.

Katedra Skandynawistyki czynnie uczestniczy w programach międzynarodowych, które umożliwiają wymianę studentów i pracowników. Ważne jest, że oferowane kształcenie w zagranicznych ośrodkach akademickich jest spójne z wybranym kierunkiem kształcenia. Warto jednak zaznaczyć, że doświadczenia studentów i pracowników, uczestniczących w zagranicznych procesach dydaktycznych, powinny być szerzej wykorzystane w celu doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

- 4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

Opieka dydaktyczna

Studenci mają zapewnioną opiekę dydaktyczną nauczycieli akademickich podczas konsultacji. Informacje o terminie i miejscu konsultacji są dostępne za stronie internetowej. Dodatkowo studenci mogą kontaktować się z nauczycielami drogą elektroniczną. Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili dostępność nauczycieli akademickich, ze szczególnym uwzględnieniem kontaktu elektronicznego. Podkreślili również otwartość nauczycieli na inicjatywy studenckie.

W ramach prowadzonych zajęć dydaktycznych nauczyciele udostępniają studentom materiały dydaktyczne z zakresu treści obowiązkowych, jak również treści dodatkowych. Studenci ocenili pozytywnie przydatność tych materiałów.

Studenci mają zapewnioną indywidualizację ścieżki kształcenia poprzez możliwość studiowania według Indywidualnego Planu Studiów (§ 34 Regulaminu studiów – dedykowany studentom niepełnosprawnym, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej lub studiującym minimum dwa kierunki) lub Indywidualnego Programu Kształcenia (§ 35 Regulaminu studiów – przewidziane dla studentów wybitnie uzdolnionych). W ramach programu kształcenia przewidziany jest wybór specjalności (na studiach I stopnia: Komunikacja międzykulturowa lub Media i społeczeństwo w krajach nordyckich, a na studiach II stopnia: Translatoryczną lub Studia regionalne), zajęć do wyboru oraz ścieżek kształcenia językowego spośród duńskiego, szwedzkiego lub norweskiego. Studenci podczas spotkania z ZO PKA posiadali wiedzę na temat dostępnych form indywidualizacji i ocenili pozytywnie ich dostępność oraz sposób ich otrzymywania, czy wyboru.

Informacje związane z poszczególnymi przedmiotami znajdują się w sylabusach do których dostęp jest zapewniony poprzez portal studenta. W sylabusie znajdują się niezbędne dla studentów informacje, np. cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, wymiar godzinowy, ECTS, forma i warunki zaliczenia, osoby prowadzące przedmiot, wykaz literatury, form i metod dydaktycznych. Studenci podczas spotkania ZO PKA wskazali, iż wiedzą gdzie umieszczony jest sylabus i chętnie korzystają z informacji tam zawartych. Wskazali, iż w ich ocenie zawarte w nim informacje są kompletne i przydatne w toku studiów.

Kształcenie odbywa się od poniedziałku do piątku. Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili organizację roku akademickiego, sesji, a także tygodniowe plany zajęć. Zwrócili jednak uwagę, iż w ich ocenie powinni mieć możliwość zdawania większej ilości zaliczeń lub egzaminów w tzw. „terminie zerowym”. Informacje związane z organizacją roku akademickiego wraz z planami zajęć są ogólnodostępne na stronie internetowej.

Za obsługę administracyjną odpowiedzialny jest dziekanat. W ocenie studentów zakres godzin jego urzędowania odpowiada potrzebom studentów. Studenci ocenili wysoko kompetentność obsługi oraz rzetelność uzyskiwanych informacji. Godziny pracy dziekanatu są dostosowane do potrzeb studentów.

Informacje związane z tokiem kształcenia znajdują się na stronie internetowej Wydziału, w portalu studenta, a także w gablotach informacyjnych. W opinii studentów zakres dostępnych informacji jest wystarczający i są one na bieżąco aktualizowane.

Zgodnie z § 6 pkt. 3 Regulaminu studiów powoływany jest opiekun roku, który ma za zadanie wspierać studentów np. w rozwiązywaniu problemów, załatwianiu spraw związanych z tokiem studiów. Dodatkowo każdy rocznik powołuje spośród studentów starostę roku, który ma za zadanie bezpośrednio reprezentować interesy studentów przed nauczycielami administracyjnymi, Władzami i administracją. Studenci wskazali, iż w ich opinii instytucja

opiekuna roku jest zbędna, gdyż większość spraw mogą załatwić samodzielnie, czy za pośrednictwem starosty – szczególnie mając na uwadze dobry kontakt z Prodziekanami.

W Jednostce nie funkcjonuje formalny system rozpatrywania skarg i wniosków studentów (w tym zgłaszania zapotrzebowania na zasoby biblioteczne). Podczas spotkania ZO PKA ze studentami wskazali oni jednak, iż dobrą współpracę z Władzami Jednostki (zwłaszcza z Prodiekanem ds. Studenckich) a także pracownikami poszczególnych katedr, pozwala na bieżące rozwiązywanie pojawiających się sytuacji konfliktowych. Również w sposób nieformalny mogą zgłaszać zapotrzebowanie zasoby biblioteczne, zwłaszcza w bibliotece wydziałowej. Przyjęte rozwiązania ocenili za sprawne i skuteczne.

Studenci niepełnosprawni mogą liczyć na wsparcie w ramach funduszu pomocy materialnej, a także na pomoc Biura ds. Osób Niepełnosprawnych. Zgodnie z § 4 pkt. Regulaminu studiów „Dziekan jest upoważniony do takiego stosowania Regulaminu, aby bez naruszania jego zasad umożliwić osobie niepełnosprawnej wypełnianie obowiązków studenckich, stosownie do jej sprawności psychofizycznych”. Studenci mogą korzystać z pomocy dydaktycznych przeznaczonych dla studentów niepełnosprawnych (np. powiększalniki tekstu), czy pozostałej infrastruktury Uczelni. Ponadto Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych pomaga w adaptacji materiałów dydaktycznych na potrzeby studentów niepełnosprawnych. W ramach obsługi bibliotecznej studenci niepełnosprawni mogą prolongować wypożyczenia na dłuższy okres czasu bez naliczania dodatkowych opłat, a także mają możliwość oddawania książek w dowolnej filii biblioteki.

Opieka naukowa

Proces dyplomowania reguluje rozdział 5 (Prace i egzaminy dyplomowe) Regulaminu studiów. Obejmuje on napisanie pracy dyplomowej i zdanie egzaminu dyplomowego. Promotorem pracy magisterskiej jest osoba posiadająca tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, natomiast pracy licencjackiej osoba posiadającej co najmniej stopień naukowy doktora. Studenci mają zapewnioną swobodną możliwość wyboru promotora pracy dyplomowej. Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili możliwość wyboru promotora i indywidualnego ustalenia tematu pracy dyplomowej. Są usatysfakcjonowani przebiegiem współpracy z promotorem, w tym organizacją seminariów dyplomowych. W ich ocenie zakres prowadzonych prac dyplomowych jest spójny ze specyfiką kierunku. Zgodnie z Zarządzeniem nr 26/R/13 Rektora UG z dnia 15 lutego 2013 roku w sprawie postępowania z pracami dyplomowymi studentów Uniwersytetu Gdańskiego oraz Zarządzeniem nr 1/F010/2014 Dziekana Wydziału Filologicznego z dnia 06 marca 2014 roku Regulamin sprawdzania prac dyplomowych programem antyplagiatowym na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego wszystkie prace dyplomowe poddawane są sprawdzeniu programem antyplagiatowym. Studenci podczas spotkania z ZO PKA posiadali wiedzę na ten temat i pozytywnie ocenili przyjęte rozwiązania.

Studenci w ramach studenckiego ruchu naukowego mają możliwość działania w istniejących kołach naukowych, jak również mogą rejestrować własne koła. Dla studentów ocenianego kierunku dedykowane są koła: Naukowe Koło Tłumaczy Literatury Skandynawskiej i Koło Naukowe Routa. Studenci mogą zakładać i rejestrować własne koła. Istniejące koła nie posiadają stałego finansowania, mogą korzystać z finansowania celowego od Prorektora ds. studenckich, czy od samorządu studenckiego. Członkowie kół naukowych wielkość finansowania ocenili za niewystarczającą, jednak wskazali, iż wynika ona głównie z sytuacji finansowej UG. Istniejącą formą wsparcia naukowo – społecznego jest także działalność studentów w szwedzkojęzycznym teatrze.

W ramach prowadzonych inicjatyw naukowych studenci mogą korzystać z infrastruktury Jednostki. Zakres opieki naukowej został przez studentów oceniony pozytywnie.

Opieka materialna

Zasady korzystania z pomocy materialnej określa Regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom Uniwersytetu Gdańskiego. Studenci mają możliwość ubiegania się o wszystkie świadczenia wymienione art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Przyznawaniem świadczeń o charakterze socjalnym zajmuje się Wydziałowa Komisja Stypendialna (jako organ pierwszej instancji) i Odwoławcza Komisja Stypendialna (jako organ odwoławczy). W składzie obu komisji większość stanowią reprezentanci studentów zgodnie z art. 177 ust. Ustawy. Decyzje komisji wydawane są z zachowaniem przepisów określonych w art. 107 Kpa.

Wątpliwości budzi procedura przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów przez Wydziałową Komisję Stypendialną (zgodnie z § 2 pkt. 1 Regulaminu), powoływaną przez Dziekana (§ 2 pkt. 2 Regulaminu). Art. 175 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym określa, iż stypendium rektora przyznawane jest przez rektora na wniosek studenta. Ustawa w art. 175 ust. 4 przewiduje, iż „kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej lub rektor przekazują uprawnienia w zakresie przyznawania stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych, zapomogi oraz stypendium rektora dla najlepszych studentów odpowiednio komisji stypendialnej lub odwoławczej komisji stypendialnej”. Konkludując do kompetencji rektora należy wydawanie decyzji w sprawach stypendium rektora dla najlepszych studentów, a na wniosek samorządu studenckiego może on przekazać uprawnienia w tym zakresie Odwoławczej Komisji Stypendialnej. Dodatkowo art. 174 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym przewiduje, iż środkiem odwoławczym od decyzji w przypadku stypendium rektora dla najlepszych studentów jest złożenie przez studenta wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, a według Regulaminu (§ 2 pkt. 7) dla wszystkich form pomocy materialnej przewidziano postępowanie dwuinstancyjne. Zaleca się dostosowanie przepisów regulujących przyznawanie pomocy materialnej – we wskazanym zakresie – do zapisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili kwestie związane z przyznawaniem pomocy materialnej w tym kwoty stypendiów i terminowość wypłat. Regulamin ocenili jako przejrzysty. Mają także zapewniony powszechny dostęp do informacji w tym zakresie. Podczas spotkania ZO z samorządem studenckim obecni byli członkowie Wydziałowej Komisji Stypendialnej, którzy pozytywnie odnieśli się do prac komisji - w ich ocenie podejmowanie decyzji opiera się na zasadach demokratycznych i w pełni odpowiada potrzebom studentów.

Studenci mają zapewnioną bazę lokalową w 10 domach studenckich, w tym 3 zlokalizowanych w Sopocie. Kwestię przyznawania miejsc w domach studenckich reguluje Zarządzenie Kanclerza UG nr 7/K/13 z 09.09.2013 w sprawie zmiany zarządzenia Kanclerza UG nr 19/K/12 z dnia 04.09.2012 w sprawie przyznawania i korzystania z miejsc w domach studenckich Uniwersytetu Gdańskiego. Studenci ocenili ilość dostępnych miejsc jako adekwatną do potrzeb studentów. Negatywnie odnieśli się do kwestii stosunku ceny do jakości warunków mieszkalnych – w ich opinii kwoty opłat są zawyżone w porównaniu do oferowanych warunków.

W obrębie kampusu Uczelni jak i domów studenckich znajduje się infrastruktura niezbędna do potrzeb studentów (bary, stołówki, punkty ksero).

Opieka wspierająca rozwój społeczny, kulturalny i zawodowy

Samorząd studencki działa na szczeblu ogólnouczelnianym jako Parlament Studentów UG, a na szczeblu wydziałowym jako Rada Samorządu Studentów Wydziału Filologicznego.

Samorząd wydziałowy nie posiada stałego budżetu – tylko środki celowe na konkretne inicjatywy. W opinii członków samorządu taki sposób finansowania jest wystarczający. Negatywnie należy ocenić brak pomieszczenia przeznaczonego na działalność samorządu wydziałowego. Taki stan rzeczy w znacznym stopniu utrudnia jego prawidłowe funkcjonowanie. Samorząd może jednak korzystać z pomieszczeń i sprzętu biurowego Wydziału. Według informacji uzyskanych od przedstawicieli samorządu, w tym udostępnionej dokumentacji, podejmuje on szereg działań związanych z życiem kulturalno-społecznym studentów (np. akcja Krwieceń, pokazy filmów, spotkania z ich twórcami, organizacja Neptunaliów) oraz bierze on udział np. w pracach związanych ze zmianą Regulaminu studiów. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA posiadali małą wiedzę na temat funkcjonowania samorządu studenckiego. W ich opinii brakuje bezpośredniego kontaktu z przedstawicielami samorządu oraz szerszego dostępu do informacji na temat jego działalności.

W Uczelni działa Biuro Karier, które oferuje studentom pomoc we wchodzeniu na rynek pracy już w trakcie studiów oraz pomoc związaną w kwestii organizacji praktyk, czy staży studenckich. Biuro umieszcza na swojej stronie internetowej propozycje pracy dla studentów. Prowadzi także inne inicjatywy, jak np. wirtualne targi pracy, pomoc w tworzeniu dokumentów aplikacyjnych. W celu szerszego dotarcia do studentów wprowadzono pilotażowo projekt ambasadorski Biura Karier, który ma na celu aktywizację studentów wydziałów w prace biura która ma przybliżyć podejmowane inicjatywy środowisku studenckiemu. Studenci podczas spotkania z ZO PKA dobrze ocenili dostępność pracowników biura, oferowane oferty pracy i inne formy jego działalności.

W ramach Uczelni działa także Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, który pomaga studentom w otwarciu własnej działalności gospodarczej. Studenci posiadali jednak znikomą wiedzę na temat funkcjonowania tej jednostki.

Studenci wyrazili zadowolenie z oferowanych form wsparcia w procesie kształcenia. Jako pozytywne strony kształcenia wskazali możliwość uczestnictwa w programach międzynarodowych, otwartość kadry akademickiej i działalność w kołach naukowych. Do negatywnych stron kształcenia zaliczyli infrastrukturę dydaktyczną, problemy z uznawaniem efektów kształcenia zdobytych w ramach nauki w uniwersytetach ludowych i powtarzanie treści kształcenia w ramach różnych przedmiotów.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ *w pełni*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Kryteria rekrutacyjne są przejrzyste, sprawiedliwe i nie zawierają przepisów dyskryminujących. Informacje o procesie rekrutacji są powszechnie dostępne.**
- 2) System oceny osiągnięć studentów jest skupiony na procesie uczenia się i sprzyja jego rozwojowi. Kryteria oceny są przejrzyste, sprawiedliwe i jasno sformułowane. Sprzyjają obiektywizmowi w formułowaniu ocen. Zasady oceniania są ogólnodostępne dla studentów.**
- 3) Program i organizacja kształcenia sprzyja mobilności krajowej i zagranicznej. Studenci posiadają wiedzę na temat ofert wymiany. Studenci wykazują wysokie zainteresowanie udziałem w programach wymiany międzynarodowej. W ocenie studentów niekorzystny jest częsty brak możliwości uznania efektów kształcenia uzyskanych w ramach wymiany i kształcenia na uniwersytetach ludowych.**

4) Studenci mają zapewnioną właściwą opiekę dydaktyczną, materialną, naukową, która sprzyja rozwojowi społecznemu, naukowemu i zawodowemu studentów. Zapewniona opieka pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.

W Uczelni System Zapewnienia Jakości został wprowadzony Uchwałą Nr 76/09 Senatu Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie wprowadzenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia .

Kolejno zmiany w kwestiach dotyczących uczelnianego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, wprowadzono Zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Gdańskiego: Nr 48/R/10 z dnia 31 maja 2010 r. w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) na Uniwersytecie Gdańskim oraz Nr 25/R/13 z dnia 15 lutego 2013 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 49/R/10 Rektora UG w sprawie składu Uczelnianego i Wydziałowych Zespołów do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia oraz zakresu powierzanych im zadań.

Kolejno na poziomie Uczelni opracowany został dokument pt. „Informacja o przebiegu działań dotyczących jakości kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim w roku 203/2014.” Dokument ten zawiera informacje, które dotyczą jakości kształcenia na poziomie ogólnouczelnianym, działania realizowane przez jednostki Uczelniane oraz plany działań na rzecz jakości kształcenia.

Na poziomie Wydziału Filologicznego funkcjonuje Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Jego obecny kształt jest przedstawiony w Zarządzeniu Dziekana Nr 1/F010/2015 z dnia 04 maja 2015 r. w sprawie zmiany składu Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Na poziomie Wydziału funkcjonują organy dbające o prawidłowe działania Systemu Jakości Kształcenia: Dziekan Wydziału Filologicznego, Rada Wydziału Filologicznego, Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Rada Programowa. Zadania powyższych organów zostały określone w dokumencie pt. „Opis procedur i kompetencji poszczególnych organów wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia.”

Do narzędzi przewidzianych do realizacji celów i zadań WSZJK należą:

- gromadzenie i analizowanie informacji związanych weryfikacją efektów kształcenia – Zarządzenie nr 2/F010/2015 Dziekana Wydziału Filologicznego z dnia 4 maja 2015 roku w sprawie gromadzenia i przechowywania dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie założonych efektów kształcenia,
- ocena i weryfikacja efektów kształcenia poprzez badanie jakości prac dyplomowych oraz obowiązek sprawdzenia ich programem antyplagiatowym - Zarządzenie nr 1/F010/2013 Dziekana Wydziału Filologicznego z dnia 17 kwietnia 2013 roku w sprawie sprawdzania prac dyplomowych programem antyplagiatowym,
- proces ankietyzacji mający na celu anonimowe badanie opinii wśród pracowników i studentów na temat poszczególnych etapów procesu kształcenia,
- ocena działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich, ocena pracowników naukowo-dydaktycznych i hospitacje zajęć dydaktycznych, oraz

- badania wśród absolwentów Wydziału prowadzone są przy pomocy ankiet (wzór ankiety określono w załączniku nr 1 Zarządzenia Nr 6/R/15 Rektora Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie badania losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Gdańskiego). Badaniem powyższym zajmuje się Biuro Karier zgodnie z § 31 Regulaminu Organizacyjnego Administracji UG.

Ponadto do narzędzi, za pomoc których dokumentowane są działania na rzecz zapewniania jakości kształcenia są sprawozdania i protokoły, które sporządza się zgodnie z harmonogramem i procedurami wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Podczas wizytacji przedstawiono dokumentację dotyczącą działań projakościowych realizowanych w ramach wizytowanego kierunku (Procedura weryfikacji efektów kształcenia na Wydziale Filologicznym, Sprawozdanie z oceny własnej za rok akademicki 2013/2014 na Wydziale Filologicznym dla Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia – zatwierdzone na posiedzeniu Rady Wydziału Filologicznego w dniu 6 listopada 2014 r.).

Wypracowana struktura WSZJK na wydziale i w poszczególnych jednostkach jest prawidłowa, odpowiednia do prowadzonego kształcenia. Obok Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia obejmującego swoim zasięgiem wszystkie kierunki na wydziale działa także zespół programowy ds. skandynawistyki. To on dokonuje m.in. przeglądu programów kształcenia. Nie zauważa się niestety widocznej współpracy pomiędzy tymi dwoma dobrze funkcjonującymi ciałami. Należy zapewnić lepszą kooperację pomiędzy wydziałowym Zespołem ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia a zespołami programowymi działającymi przy każdym kierunku. Podejmowane działania sprawdzają się dobrze w obrębie weryfikacji efektów kształcenia oraz monitorowania i modyfikowania programów studiów. Zaleca się rozszerzenie działalności WSZJK na nowe obszary, jak choćby wymiana międzynarodowa czy jeszcze bardziej efektywne wykorzystanie infrastruktury, w tym wyposażenia do kształcenia tłumaczy. Wyniki pracy (analizy, zalecenia) WSZJK są upowszechniane m.in. w postaci komunikatów na posiedzeniach Rady Wydziału i ich protokołach. Ponieważ ze spotkań ze studentami i pracownikami wynikało, iż wielu nieznane są różnorodne działania WSZJK należy zadbać o większą powszechność wyników działań WSZJK.

Dotychczasowe działania WSZJK uznać można za w dużej mierze skuteczne i przyczyniające się do ciągłego polepszenia jakości kształcenia oraz organizacji procesu dydaktycznego.

- 2) w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

Strukturę organizacyjną WSZJK tworzy na poziomie ogólnouczelnianym Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, natomiast na szczeblu wydziałowym jako Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. W skład tych gremiów wchodzi i czynnie w nich pracują przede wszystkim pracownicy naukowo-dydaktyczni, w tym osoby funkcyjne. W ich skład włączono również przedstawiciela studentów. Zespół wydziałowy działa we współpracy z radami programowymi, kierownikami katedr i Radą Wydziału. Studenci mogą zgłaszać swoje uwagi i sugestie związane z jakością kształcenia bezpośrednio do osób zasiadających w tych gremiach. Podczas spotkania ZO PKA ze studentami wskazali oni taką formę uczestnictwa w systemie zapewniania jakości kształcenia za wystracającą. Studenci posiadają swoich przedstawicieli w Senacie (ponad 20% członków), oraz Radzie Wydziału (na przełomie stycznia – maja około 19% członków co jest niezgodne z art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Analiza protokołów posiedzeń organów odpowiedzialnych za jakość kształcenia pozwala stwierdzić, iż studenci wykazują niską frekwencję uczestnictwa

w posiedzeniach, jak również rzadko zabierają głos w trakcie obrad. Argumentują to faktem, iż preferują bezpośredni kontakt z Władzami podczas spotkań mniej formalnych.

Studenci mogą brać bezpośredni udział w systemie zapewniania jakości kształcenia poprzez uczestnictwo w anonimowym badaniu ankietowym oceniającym zajęcia dydaktyczne (zgodnie z Regulaminem ankietowania zajęć przez studentów Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego z Portalu Studenta UG). Kwestionariusz ankiety pozwala na ocenę problematyki zajęć (w tym przekazu treści kształcenia), sposobu prowadzenia zajęć, wymagań i sposobu oceny, organizacji zajęć, osoby prowadzącej (postawy). Ankieta zawiera także miejsce na otwartą wypowiedź studenta, która dotyczyć może kwestii związanych z kształceniem. Studenci wykazują niski stopień zainteresowania wypełnianiem ankiet (zwrotność 5,4% w roku 2013/2014 spośród całego ogółu studentów Wydziału). Zbiorcze zestawienie wyników oceny publikowane jest na stronie internetowej Wydziału (ostatnie z roku 2013/2014), a także omawiane na posiedzeniu Rady Wydziału.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA ocenili narzędzie ankietyzacji za prawidłowe. Wskazali, iż są zainteresowani otrzymywaniem wyników ankiety, jednak nie posiadali wiedzy na temat publikacji wyników na stronie internetowej. Wskazali, iż w ich ocenie wątpliwe jest zachowanie anonimowości ankiet przy przeprowadzaniu ich drogą elektroniczną za pośrednictwem portalu studenta. Studenci nie biorą czynnego udziału w budowaniu narzędzi oceny – nie są zainteresowani taką działalnością.

Zalecane jest podjęcie działań związanych z wyposażeniem studentów na temat wiedzy związanej z systemem zapewniania jakości kształcenia – zwłaszcza w zakresie anonimowości ankiet studenckich. Dodatkowo wskazane jest większe zaangażowanie studentów będących członkami organów kolegialnych w ich prace.

W sposób formalny do prac WSZJK nie włączono przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych, jednak ich opinie pozyskiwane są przez członków wspólnoty akademickiej wizytowanego Wydziału w kontaktach nieformalnych i przetwarzane na potrzeby podniesienia jakości kształcenia poprzez choćby modyfikacje programowe przez struktury działające w obrębie systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	+	+	+
umiejętności	+	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

-- nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Uczelnia wdrożyła i stosuje procedury wysokiej jakości kształcenia na kierunku skandynawistyka. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wdrożony i ciągle doskonalony. System jest stosunkowo sprawny i przyczynia się do identyfikowania oraz eliminowania słabszych stron kształcenia.

2) Struktury WSZJK tworzą głównie pracownicy naukowo-dydaktyczni, jednak studenci mają zapewnioną możliwość udziału w procesie zapewniania jakości kształcenia – nie wykazują jednak chęci pracy w tym zakresie. Wskazują, iż w ich opinii skuteczniejsza jest nieformalna droga kontaktu z Władzami. Głównym ogniwem uczestnictwa studentów w procesie zapewniania jakości kształcenia jest udział w procesie ankietyzacji. Studenci posiadają małą wiedzę na temat działań w zakresie zapewniania jakości kształcenia realizowanych w Jednostce. Należy zadbać o większą reprezentację opinii interesariuszy zewnętrznych.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych ³		X			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			

³ OCENA OBLIGATORYJNA JEDYNI DLA STUDIÓW II STOPNIA I JEDNOLITYCH MAGISTERSKICH.

8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			
---	---------------------------------------	--	---	--	--	--

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).

Jednostka prowadzi kształcenie na dobrym poziomie wykorzystując we właściwym stopniu wyniki prowadzonych badań naukowych. System ECTS jest w pełni wdrożony i stosowany. Kształcenie wpisuje się w misję i strategię Uczelni, które są związane z regionem. Cele i efekty kształcenia są zgodne z KRK, są spójne i są osiąganymi. Program studiów jest dobrze zrównoważony i wewnętrznie spójny. Kadra dydaktyczna jest dobrze dobrana i ma wysokie kompetencje, gwarantujące realizację celów edukacyjnych. Bardzo wysoko należy ocenić coraz silniejsze upracticznienie kształcenia, które czyni oceniany program kształcenia nowatorskim w skali kraju. WSZJK działa efektywnie w zakresie monitorowania efektów kształcenia oraz planu i programu studiów, zaleca się rozszerzenie obszaru działania na inne obszary takie jak umiędzynarodowienie czy efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury dydaktycznej. Minimum kadrowe zostało spełnione, pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzą badania korespondujące z efektami kształcenia na kierunku, należy zadbać o większą reprezentację językoznawców. Kierunek ma bardzo duże szanse szybkiego i intensywnego rozwoju.

W następstwie otrzymanej od Uczelni odpowiedzi na raport powizytacyjny ocena żadnego z kryteriów nie uległa zmianie.